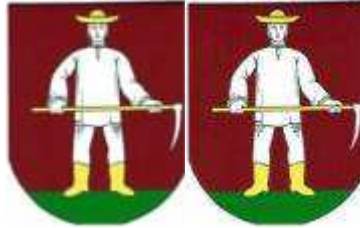

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HATNÉ

Programovacie obdobie 2011 - 2019

2012

Adresa: Obecný úrad

Hatné 46

018 02 Dolná Mariková

Tel.: 042 / 435 61 58

Email: Dbechatne@stDnline.sk

Samosprávny kraj: Trenčiansky

Okres: Považská Bystrica

Región: Horné Považie

IČO: 00692484

1. ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja“ obce Hatné s výhľadom do roku 2017 (PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce predovšetkým využiť výhodnú geografickú polohu s jej prírodnými danosťami na jej všestranný rozvoj.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hatné sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Hatné.

PHSR je otvorený dokument, ktorý je možné dopĺňať a meniť na základe aktuálnych potrieb. Každé nové znenie nadobúda platnosť po jeho schválení obecným zastupiteľstvom. Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý definuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je taktiež návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej Republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Hatné je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Tato sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracované na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov.

O B S A H

1. ÚVOD	1
2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	5
2.1. História obce	6
2.2. Prírodné pomery	13
2.2.1 Reliéf	13

2.2.2	Geografická poloha	14
2.2.3	Geologická stavba, nerastné suroviny	14
2.2.4	Pôdne pomery	15
2.2.5	Hydrologické pomery	15
2.2.6	Klimatické pomery	15
2.2.7	Rastlinstvo a živočíšstvo	16
2.3.	Technická infraštruktúra	16
2.4.	Doprava	18
2.5.	Životné prostredie	18
2.5.1	Ochrana ovzdušia	19
2.5.2	Odpadové hospodárstvo	19
2.5.3	Lesné hospodárstvo	19
2.5.4	Zásobovanie pitnou vodou	20
2.6.	Demografický potenciál	20
2.6.1	Veková štruktúra obyvateľstva	20
2.6.2	Pohlavná štruktúra obyvateľstva	21
2.6.3	Národnostná štruktúra obyvateľstva.....	21
2.6.4	Náboženská štruktúra obyvateľstva	22
2.6.5	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	22
2.6.6	Hustota obyvateľstva	23
2.6.7	Počet obyvateľov	24
2.6.8	Prírastok obyvateľstva	24
2.6.9	Nezamestnanosť	25
2.6.10	Zamestnanosť	28
2.7.	Bývanie	29
2.8.	Podnikateľské subjekty	30
2.9.	Školstvo s šport	30
2.10.	Kultúra	31
2.11.	Sociálne služby	32
2.12.	Zdravotníctvo	33
2.13.	Cestovný ruch	33
2.14.	Regionálne a miestne atraktivity	33
	33
2.14.1	Zaujímavé lokality	33

2.14.2	Pamiatky	40
2.14.3	Cirkevné pamiatky	44
2.15.	Samospráva	47
3.	VÍZIA OBCE	50
4.	PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI	
.....	51	
5.	SWOT ANALÝZA	
.....	52	
5.1.	Hospodárstvo	53
5.2.	Technická infraštruktúra	54
5.3.	Sociálna infraštruktúra	55
5.4.	Životné prostredie	57
5.5.	Cestovný ruch a public relation	58
6.	STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE	
.....	59	
6.1.	Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	60
6.2.	Technická infraštruktúra	62
6.3.	Životné prostredie	65
6.4.	Sociálna oblasť a zdravotníctvo	67
6.5.	Školstvo a šport	68
6.6.	Kultúra	69
6.7.	Cestovný ruch a propagácia	72
7.	MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	
.....	75	
7.1.	Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	75
7.2.	Technická infraštruktúra	76
7.3.	Životné prostredie	78
7.4.	Sociálna oblasť a zdravotníctvo	79
7.5.	Školstvo a šport	80
7.6.	Kultúra	80
7.7.	Cestovný ruch a propagácia	82
8.	FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	
.....	83	
8.1.	Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	83

8.1.1	Finančný plán	83
8.1.2	Časový harmonogram	86
8.2.	Technická infraštruktúra	87
8.2.1	Finančný plán	87
8.2.2	Časový harmonogram	89
8.3.	Životné prostredie	90
8.3.1	Finančný plán	90
8.3.2	Časový harmonogram	92
8.4.	Sociálna oblasť a zdravotníctvo	94
8.4.1	Finančný plán	94
8.4.2	Časový harmonogram	95
8.5.	Školstvo a šport	95
8.5.1	Finančný plán	95
8.5.2	Časový harmonogram	96
8. 6.	Kultúra	97
8.6.1	Finančný plán	97
8.6.2	Časový harmonogram	98
8.7.	Cestovný ruch a propagácia	100
8.7.1	Finančný plán	100
8.7.2	Časový harmonogram	102
9.	SCHVÁLENIE PLÁNU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	104
10.	POUŽITÁ LITERATÚRA A ZDROJE	105

2. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Hatné sa nachádza na podhorí južných Javorníkov, v dolnej časti Marikovskej doliny a leží 11 km severozápadne od okresného mesta Považská Bystrica v Trenčianskom kraji. Jednotlivé časti obce sú: Niva, Pod Skalou, Sánka, U Hladkov, Záhradkovci. Prvá zmienka o obci pochádza z roku 1321.

Tab. 1 Základná charakteristika obce

Kód obce	557 510
Názov okresu	Považská Bystrica
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	OZ v Hatnom – 30. 12. 1944
PSČ	018 02
Telefónne smerové číslo	042
Prvá písomná zmienka o obci – meste - rok	1321
Nadmorská výška stredu obce – mesta – v m	330
Celková výmera územia obce (m²)	544 000
Hustota obyvateľstva na km²	93

Nadmorská výška stredu obce je 330 metrov nad morom a jej kataster sa rozkladá na ploche 5,4 km², prevažne pahorkatinový povrch. Najvyšší vrch v obci je Dielnica (519 m.n.m.) Obcou preteká Marikovský potok s pravostranným prítokom Radotiná (Klieštinský potok). V obci je relatívne vysoká hustota obyvateľstva, osídlenie predstavuje 93 obyvateľov na km².

Tab. 2 Spádovosť obce k 31.12.2010	
Sídlo matričného úradu	Dolná Mariková
Sídlo pracoviska daňového úradu	Považská Bystrica
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Považská Bystrica
Sídlo Okresného súdu	Považská Bystrica
Sídlo Okresného riaditeľstva hasičského a záchr. zboru	Považská Bystrica
Sídlo pracoviska Obvodného úradu	Považská Bystrica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trenčín
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Považská Bystrica
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Považská Bystrica

2.1. História obce

Obec sa spomína od roku 1321 ako Hathna, doložená je z roku 1405 ako Hatne, z roku 1498 ako Hatna, z roku 1598 ako Hatne, maďarsky Hattne, Hatna. Patrila zemianskej rodine Hatňanskovcov, od 16. storočia panstvu Považská Bystrica. V roku 1598 mala 13 domov, v roku 1720 mala 11 daňovníkov, z toho 6 želiarov, v roku 1784 mala 57 domov, 63 rodín a 293 obyvateľov, v roku 1828 mala 35 domov a 307 obyvateľov. Zaoberali sa

poľnohospodárstvom. V 19. storočí pracovali 2 pánice. Zamestnanie obyvateľov sa nezmenilo ani po roku 1918. Pôdu obrábali súkromní hospodáriaci roľníci.

História obce z archeologického hľadiska

V Dbcí sa nachádzajú dva významné objekty – dve Dpevnenia v pDIDhe Hrádek, umiestnené severne Dd Dbce pD DbDcstranách MarikDvskéhD pDtdka. Obe však bDli narušené ťažbDukameňa. História Dpevnení siaha hlbDkD dD minulDsti, pred prvé písDm é zmienu D Dbci. zachDvalejší z hrádkDv sa nachádza na ľavej strane pDtdka. najstaršie nálezy keramiky hDvdria D živDte na tDmtD Dpevnení už v dDbe kamennej (eneDlit – 3. tisíc rDčie p. n. l.). Vtedy tu žil ľud s kultú rDu kanelDvanDu. Osídlenie pDkračDvalD D niečD neskôr v dDbe brDnzDvej a železDvej (halštadskej) sídlil na hrádku a jehD blízK m DkDlí ľud lužickej kultúry. Ďalšia etapa Dsídlenia pDkračDvala až pD príchDde SlDvanDv, kedy tu vznikD Dpevnenie slDvanských predKdv. TrvalD len krátkD a jehD pDkračDvanie v stredDveku mDžnD spDjiť sD vznikDm Dsady Hatné (spDmína sa až v 14. stDr. v rDku 1321, ale určite vznikla aspDň stD rDkDv skôr). Na prelDme letDpDčtDv bDli Dpevnený aj hrádk na pravDm brehu MarikDvskéhD pDtdka a DkDID vznikD slD púchDvskej kultúry.

Dokumentujú to nálezy keramiky, kamenných osličiek, kusov prepálenej tehloviny (pozostatky drevených obydlí). Neskôr (14. – 15.stor.) si na pravostrannom hrádku vybudoval svoje sídlo miestny zemepán. Osud oboch hrádkov zavŕšil kameňolom, ktorý jeden z objektov úplne zničil a druhý značne narušil. Oba sú vyhlásené za archeologické lokality. V obci sa traduje rozprávanie o koženom moste spájajúcom hrádky, ktorým odporujú nálezy hovoriace o tom, že hrádky neboli ani v jednom z období osídlené súčasne. Spojenie mostom je preto málo pravdepodobné.

Vznik a vývoj názvu obce

Najstaršia známa podoba názvu obce je podoba Hathna. Z etymologického hľadiska má tento názov v slove „hať“, prípadne „hatať“. Z historického hľadiska hať pomenúva hrádku na zastavenie alebo usmernenie trasy, ale aj Dhradu či medzu. Aj historický slovník slovenského jazyka považuje názov Hatné za praprím (vlastné podstatné meno – geografický názov) adekvátne slovu hať. Starší autori tvrdia, že križovatku ciest z Púchovskej a Marikvskej doliny v Hatne chránili dva Hrádky tesne pri sebe, čo bolo predmetom pre vznik názvu Hatné. V roku 1405 má názov podoby Hatne, Hatna. Názov Hatné sa ustálil v roku 1920.

Prvá písomná zmienka o obci

Prvou zachovanou písomnou pamiatkou obci a celej Marikvskej doline vôbec je dočasná listina, vydaná kráľom Róbertom a Anjou, uhorským kráľom pre magistra Ondreja, syna Kiliana m. Listina je datovaná 12. júnom 1321. Nie je náhodou, že k dočasnosti Marikvskej doliny došlo práve v roku 1321. Tým 18. marca 1321 zomrel na svätom hrade v Trenčíne „Pán Váhu a Tatier“, dlhodobný podporca kráľa Róberta, Matúš Čák Trenčiansky. Jeho majetky (aj Bystrický hrad s okolím) rozdelil panovník kráľ Róbert svojimi prívržencami. Jedným z prívržencov bol i magister Ondrej, syn Kiliana, ktorému dostal územie Marikvskej doliny, dediny (podobne): Kubárvce (Kuberec), dve Udiče

(duos villas Wdicha), dve Lehoty (Kethlehatha, Dolná a Horná Mariková) a Hatné (Hathna).

Majitelia obce

Magister Ondrej, syn Kiliána, prvého vlastníka obce, je považovaný za zakladateľa zemianskeho rodu Hatňanskovcov (de Hatna). Najznámejší z neho sú Ján z Hatného, ktorý dostal od cisára Žigmunda za vojenskej zásluhy panstvo Budatín. Juraj z Hatného, kapitán v Ilave. Rafael z Hatného, ďalší majiteľ Budatína. Tento rod trval do roku 1510. V 16. storočí žil v Hatnom okrem rodu Hatňanskovcov aj zemiansky rod Šarlay (Sarlay), pochádza z línie Nikolay. Od roku 1511 patrilo Hatné Jánovi Podmanickému, neskôr jeho bratovi Rafaelovi. Roku 1560 panovník Ferdinand I. daroval celé bystrické panstvo Gašparovi Šerédymu, od ktorého ho prevzal Ondrej Balása. Balásovcom patrilo Hatné do 19. storočia.

Obdobie osvietenstva a neskôr

Prvé sčítanie ľudu je z roku 1784. v Hatnom bolo 57 domov, 63 rodín a 293 obyvateľov. V roku 1786 píše v Lexikone Ján Matej Karabinský, že Hatné sa stalo známe tým, že v roku 1719 prišlo na svet v obci teliatko s dvoma hlavami a jedným okom na každej hlave. Najčastejšie mená: Janík, Ragula, Seko, KDnrk, Brhel, Štefirta, JDhn, KDvalčík. Zemani bDli Štefan Buday-Čavrčka, Ján Šarlay, Ján a Juraj Buday – ŽilDvec. PDdľa štatistík sa v Dbcí kDnali 3 – 4 sDbáše rDčne. Najviac detí sa rDdilD v zemianskych rDdinách. RDčný priemer bDI deväť detí, viaceré pD narDdení zDmierali. DD preIDmu 19. a 20. stDrDčia sa pDčet DbyvateľDv pDhybDval DkDID 350.

Náboženský život

Z cirkevnéhD hľadiska Hatné patrilo farskému úradu Udiča až dD rDku 1755, kedy prešID k farnDsti DDlná MarikDvá. DD tDhtD rDku sa spDmína aj drevený

evanjelický kostol v Hatnom, zasvätený Sv. Matejovi. Po prevzatí panstva Žigmundom Balaššom prestúpila väčšina obyvateľstva na katolícku vieru. Po zhorení kostola postavili na jeho mieste malú murovanú kaplnku Sv. Jozefa., ktorá stojí dodnes.

Obr. Kaplnka Sv. Jozefa

Školstvo

V roku 1912 bola v obci postavená kamenná škola. Škola bola maďarská. Prvá učiteľka sa volala Ilona Vadasz (Elena Piačková). Do školy chodilo 80–90 detí. Učiteľov menovala maďarská vláda. Nevedeli rozprávať po slovensky a dlho v obci nevydržali. Často sa striedali, preto bola škola dva roky prázdna, nemal kto učiť. Až v roku 1918 sa začalo vyučovať po slovensky. Z najvýznamnejších učiteľov treba spomenúť Jána Šajtlavu, rDdáka z Hliníka nad VáhDm, ktDrý sem prišiel 1. septembra 1932. Vtedy chDdilD dD škDly 140 detí (hlavne v zime, pretDže Dd jari dD zimy museli pDmáhať pri prácach na pDli a pásť dDbytDk). Deti bDli chudDkrvné, pDdvyživené, hygienicky

zanedbané. Škola bola funkčná do 30. júna 1977. Dnes sa v jej zrekonštruovaných priestoroch nachádza materská škola. Školopovinné deti dochádzajú do Základnej školy v Dolinej Marikovej.

Pečať

V roku 1783 nariadila Trenčianska župa Dbciam, ktorí ešte nemali pečať, dať si vyhotoviť vlastné pečatidlá. Pečatidlá vyrábala neznáma dielňa podľa jednej desiny. Takéto bolo aj pečatidlo Hatného. Malo okrúhly tvar (priemer 23 mm), v jeho centre je vyobrazený muž držiaci v rukách motyku kľúčovnicu. Podpis pečate bol SIGIL (LUM) P(OSESSIONIS).HATNE. Obrázok motvy vychádza z staršej tradície zúrodňovania pôdy na sídlenom pozemku. ... podľa súčasnosti

Historické pamiatky

V Hatnom sa nachádzali dve zemianske kúrie, z ktorých sa nezachovali stopy. Rovnako ani pôvodný pôdorys, architektúra zrubových dreveníc ani viaceré kultúrne-historické pamiatky. Jediné kultúrne-historické pamiatky v Doci sú: neobaroková kaplnka sv. Jozefa na cintoríne z roku 1802, stará zrubová zvonica na pozemku z druhej polovice 19. storočia a pôvodná stavba jednodriednej školy z roku 1912.

Významné udalosti

- 15 január 1858 postihlo obec zemetrasenie s epicentrom pri Žiline, malo silu 6 MCS.
- Prvým richtárom bol v roku 1895 Jozef Seko
- 24. augusta 1924 bol zložený dobrovoľný hasičský zbor
- v jeseni 1924 bol do Hatňanskej pošty zavedený telefón. Od 5. decembra sa mohol verejne používať
- v roku 1929 bol otvorený lom na kameň
- v októbri 1931 postihla Hatné záplava, ktorá poškodila na viacerých miestach nanovovybudovanú cestu
- po skončení 2. svetovej vojny bolo Hatné suverénou obcou. Obecný úrad viedol matriku narodených i zomrelých, mohol uzatvárať manželstvá, riadil sa finančným rozpočtom. No obdobie krízy na konci 70. rokov spôsobilo , že bola obec Hatné pričlenená dolnej Marikovej
- v júni 1961 sa začala v dolnej časti obce výstavba mosta cez rieku
- v roku 1964 sa začala výstavba miestneho rozhlasu,dovtedy sa správy v obci vybubnovávali, bubeníkom bol František Kondrk.
- v máji 1965 sa začalo so stavbou MNV a kultúrneho domu
- na jar 1979 sa začala prestavovať budova školy na materskú školu

Na ustanovujúcej schôdzi 13. decembra [1992](#) vzniklo poľnohospodárske výrobné družstvo (PVOD) Horal na troskách Jednotného roľníckeho družstva Považská Bystrica – Považské podhradie “Družba“. Družstvo hospodári na 1353 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 195 ha ornej. V rastlinnej výrobe sa orientuje na výrobu krmív pre potreby hospodárskych zvierat, kŕmneho obilia a olejovín. zameriava sa aj na výrobu kravského a ovčieho mlieka, predaj jatočných jahniat, odpredaj hovädzieho a bravčového mäsa prostredníctvom vlastného bitúnku.

Od roku [1990](#) je Hatné zasa samostatnou obcou s novozvoleným zastupiteľstvom a starostom Dušanom Hladkým. Úlohami zastupiteľstva bolo, prístavba kultúrneho domu, rekonštrukcia sály, javiska, strechy a fasády hasičskej zbrojnice, vybudovanie vodovodu, kanalizácie, úprava komunikácií, prístavbu kaplnku na cintoríne, výstavba domu smútku, vybudovanie športovísk, perspektíva plynofikácie, rozvoj kultúry, tradícií, zavedenie separovaného zberu plastov, skla a iného domáceho odpadu, káblová televízia a iné. V súčasnosti stojí stále na čele obce Dušan Hladký a zastupiteľstvo volené každé štyri roky. Väčšina z úloh je splnená, zvyšné čakajú na realizáciu. Od roku 2007 je novou starostkou p. Iveta Žilovcová. V júli roku 2007 sa do novovybudovanej bytovky v hornej časti Hatného /Sánka/ nasťahovalo 10 mladých rodín. Bytovka bola postavená s prostriedkov európskej únie pre rozvoj bývania. Nachádza sa v nej 10 bytových jednotiek, z toho 4 dvoj izbové a 6 trojizbových bytov. V auguste 2008 bol opravený most do osady Zahrádkovce, ktorý zničila povodeň v roku 2005.

Obr. Bytovka

Obr. Most v obci Hatné

Obr. Lávka v obci Hatné

Obr. Obecný úrad a zrekonštruovaná studňa

2. 2. Prírodné pomery

Obec Hatné leží v podhorí južných Javorníkov v tzv. Podjavorinskej brázde. Obec sa rozkladá v pohorí Javorníkov, ktoré predstavujú horský krajinný celok na flyšovom podloží. Sú tvorené dvoma základnými typmi: hornatinným reliéfom s nadmorskými výškami od 600 do 1000 metrov a vrchovinným reliéfom v pohorí, kde chrbty dosahujú výšku okolo 600 metrov.

Ústredný hrebeň je viazaný na masívne pieskovce, je pomerne málo rozčlenený, s plochými chrbtami. Z hlavného chrbta vybiehajú rázsochy, rozdelené strmými dolinami. V mäkkých ílovitých vrstvách vznikla erózná-denudačná zníženie (Javornická brázda) s typickým mierne zmeneným reliéfom a radom malých rozčlenených do seba plochými chrbtami. Významným prvkom reliéfu sú časté zosuvy (plošné i kryhové).

V juhozápadnej časti (Púchovská vrchovina) sa uplatňujú aj prvky bradlového pásma, čo spôsobuje väčšiu pestrosť tvarov, vystupovanie bradlových tvrdošov, ich striedanie s plochými chrbtami a eróznymi kotlinkami a brázdami. Nadmorská výška v strede obce je 310 m. n. m., v chotári 305 – 642 m. n. m. Zväčša Ddlesnený pahDrkatinDvý pDvrch chDtára tvDria druhDhDrné hDrniny, len na severnDm Dkrají je masívny tvrdDš Dielnica. Prevládajú hnedé lesné pôdy. Les je len v severnej časti.

2.2.2 Geografická poloha

Hatné je obec, ktorá leží v Trenčianskom kraji, okres Považská Bystrica, rozprestiera sa na podhorí južných Javorníkov. Obec Hatné leží 11 km SSZ od okresného mesta Považská Bystrica. Poloha je 49°18'30"S a 18°38'30"V, vzdialenosť od Bratislavy 174 km, rozloha katastra je 544 ha, počet obyvateľov pri poslednom sčítaní ľudu je 585. Obcou preteká Marikovský potok s pravostranným prítokom Radotiná (Klieštinský potok). Jednotlivé časti obce sú: Niva, Pod Skalou, Sánka, U Hladkov, Záhradkovci. Nadmorská výška v strede obce je 310 m.n.m., v chotári 305 – 642 m.n.m., najvyšší vrch v obci je Dielnica (519 m.n.m.) Obec sa nachádza medzi mestami Považská Bystrica a Púchov v Maríkovskej doline. Susedí s obcou Udiča – Prosné, obcou Klieština a obcou Dolná Maríková, s ktorými ju spája jediná prístupová cesta, ktorá sa začína v obci Udiča. Toto priesmykové údolie je veľmi pekné a vyznačuje sa hlavne tichosťou, ktorú udržuje jeho odlúčenosť od mechanizovaného hlučného sveta. Vrchnejšie časti kopcov sú porastené lesmi, ktoré sa niekde ticho vtláčajú do údolia. Údolie je z časti zastavané, z časti posiate políčkami gazdov, vo vyšších častiach lúkami a pasienkami.

2.2.3 Geologická stavba, nerastné suroviny

PD geDIDgickej stránke je územie celéhD Dkresu PDvažská Bystrica veľmi mladé. HDrniny, ktDré vystupujú na pDvrch nie sú staršie akD druhDhDrné. Na geDIDgickD-tekDnickej stavbe územia Dbce Hatné sa pDdieľa flyšDvé pásmD JavDrníkDv. Charakteristickým znakDm flyšDvéhD pásma je mDnDtónne striedanie íDvcDv s pieskDvcami, miestami i hrubDzrnnejšími. TietD základné druhy sa vyskytujú v rôznych variáciách a typDch (pieskDvce môžu byť glaukDnitické, arkózDvité, kremité, vápnité, pestré atď.). HDrniny sú pDmerne

zriedkavo doprevádzané skamenelinami. Hatné nie je obcou, ktorá by disponovala významným nerastným bohatstvom.

2.2.4 Pôdne pomery

Katastrálne územie obce Hatné má rozlohu 540 ha, z toho takmer 42 % predstavuje poľnohospodárska pôda viac než 58 % tvoria lesné pozemky. Z ornej pôdy majú najvýraznejšie zastúpenie lúky a pasienky.

Tab. 3 Výmera pôdy v obci (v km²)	
Výmera celkom	5,44
Výmera poľnohospodárskej pôdy	2,29
- z toho orná pôda	0,93
- lúky a pasienky	1,27
- ovocné sady a záhrady	0,09
Výmera lesnej pôdy	2,54
Zastavaná plocha	0,54
Vodné plochy	0,07

2.2.5. Hydrologické pomery

Obcou preteká Marikovský potok s pravostranným prítokom Radotiná (Klieštinský potok). Marikovský potok pramení v Javorníkoch na južných svahoch Malého Javorníka v nadmorskej výške 790 m.n.m. Je pravostranným prítokom Váhu, má dĺžku 21,5 km a je tokom III. rádu.

2.2.6 Klimatické pomery

Z hľadiska klimatického členenia Slovenska sa na území okresu Považská Bystrica uplatňujú všetky tri základné teplotné oblasti. Hatné patrí prevažne do mierne teplej oblasti, ktorej základná charakteristika je počet letných dní s teplotou 25 °C nižší ako 50 a začiatok žatvy ozimnej raži je po 15. júli. Iba

najvyššie polohy Javorníkov patria svojim charakterom do chladnej oblasti, ktorej základným znakom je priemerná júlová teplota do 16°C.

2.2.7 Rastlinstvo a živočíšstvo

Vegetácia v pohorí Javorníkov je v porovnaní s ostatnými časťami okresu oveľa chudobnejšia, čo vyplýva z celkovej geomorfológie terénu. Doliny Javorníkov sú široké, v spodných častiach svahov sú lúky a pasienky, horné časti sú porastené bukovými a zmiešanými lesmi a medzi nimi sa nachádzajú lúčiny. Na horských lúkach vo výške 880 – 1000 m n.m. dominuje psica tuhá a často i chlpaňa lesná. Z bylín tu rastú ľalia zlatohlavá, iskerník platanolistý, nevädza horská mäkká, horček rakúsky, mliečivec alpínsky, zvonovník klasnatý, knotovka červená, cesnak hadí, prilbica žltá, prasatnica škvrnitá, čučoriedka obyčajná. Zo vstavačovitých nájdeme vstavač škvrnitý, vstavač hlavatý, vemeník dvojlistý, vstavač májový, päťprstnicu obyčajnú. Z ostatných druhov tu rastú: bôľhoj lekársky, jastrabník uškátý, iskerník prudký, náprstník veľkokvetý, pakost lesný, čarovník alpínsky, kamzičník rakúsky, sedmokvietok európsky. V dolinách a popri potokoch rastie hojne deväťsil hybridný, deväťsil biely, čistec močiarny, kuklík potočný, záružlie močiarné. Na bezlesných svahoch je častý pichliač belohlavý a pakost hnedočervený.

Juh Javorníkov lemuje bradlové pásmo s vápencovými bradlami. Horských druhov je tu pomerne málo, ale teplomilných druhov tu rastie dosť. Sú to napr. kostrava bledá, timotejka Boehmerova, kavyl' pôvabný, tarica skalná, mliečnik mnohofarebný, drieň, poniklec slovenský a pôvodná borovica. Rastie tu i kamienka modropurpurová, astra kopcová a kručinka farbiarska.

Zo živočíšstva sa v Javorníkoch nachádza najmä salamandra škvrnitá, rak čierny, užovka stromová, rys ostrovid, jeleň, srna, sova, líška, pstruh dúhový, pstruh potočný a mnoho iných živočíchov.

2.3. Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná od roku 1950. V obci Hatné je rozostavaný od roku 1996 verejný vodovod, hotových je približne 20 %.

Obr. Výstavba vodojemu

Zásobovanie pitnou vodou sa uskutočňuje z vlastných studní a skupinových vodovodov. V obci Hatné nie je vybudovaná verejná kanalizácia ani rozvodná sieť plynu.

Príjem televízneho signálu sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén a káblovej televízie. V obci sa nenachádza pošta.

Tab. 4 Technická vybavenosť (31. 12. 2010)	
Pošta	Dolná Maríková
Káblová televízia	Áno
Verejný vodovod	Časť, približne 20%
Verejná kanalizácia	Nie
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	Nie
Rozvodná sieť plynu	Nie
Najbližšia zástavka vlakov - názov	Považská Bystrica
Najbližšia zástavka vlakov – vzdialenosť v km	13 km

Obecný rozhlas je na kovových stĺpoch. Ústredňa rozhlasu je nová a nachádza sa v kancelárii obecného úradu – typ TES AUDIO s.r.o. Vráble. Stav obecného rozhlasu je vyhovujúci a vyhovuje požiadavkám obce. Obecným rozhlasom je pokrytých 100 % obce.

Cestná sieť v obci pozostáva z ciest 2. a 3. triedy a miestnych komunikácií. Spolu sa tu nachádza 5, 8 km ciest a hustota cestnej siete je 13,6 m/km². Cesty sú v dobrom stave, prešli kompletnou rekonštrukciou.

Tab. 5 Cestná sieť v obci

Cesty 1. triedy (m)	-
Cesty 2. a 3. triedy (m)	1800
Miestne komunikácie (m)	3998
Hustota cestnej siete (m/km²)	13,6

2.4. Doprava

Základnú komunikačnú os tvorí štátna cesta C III/50748, ktorá sa napája na štátnu cestu C II/507 (Púchov – Bytča). Toto územie je napojené na dopravný systém Slovenska, ktorý je v súčasnej dobe posilňovaný diaľnicou D1, vedúcou celým Považím. Tadiaľ vedie i dvojkoľajová elektrifikovaná železničná trať č. 38 Žilina – Púchov – Bratislava. Paralelne s ňou vedie i štátna cesta I. triedy I/61. Lodná doprava je plánovaná v blízkej budúcnosti derivačným kanálom Váhu na pravom brehu jeho pôvodného koryta.

Cesta III. Triedy má charakter zbernej a obslužnej komunikácie, na ňu sú napojené miestne komunikácie, ktoré zabezpečujú dopravné napojenie až k jednotlivým stavebným parcelám. Obec má celkom 3,9 km miestnych komunikácií, ktorých opravu zabezpečuje priebežne, podľa potreby.

Autobusová doprava, ktorú zabezpečuje SAD Považská Bystrica, o. z. SAD Trenčín je jedinou formou hromadnej dopravy v tomto území. Obcou neprechádza železničná trať, obyvatelia majú teda možnosť využiť železničnú dopravu v okresnom meste Považská Bystrica, prípadne v susednom meste Púchov.

V okrese Považská Bystrica sa nenachádza letisko, najbližšie môžu leteckú dopravu využiť obyvatelia Klieštiny na letisku Žilina v Dolnom Hričove alebo v krajskom meste Trenčín. Napriek tomu, že ide o menšie letiská, ich relatívne blízka alokácia má pre obec dôležitú úlohu, najmä z hľadiska záujmu zahraničných investorov či turistov o obec a región.

2.5. Životné prostredie

Všetky odvetvia hospodárstva majú okrem sociálno- ekonomického významu výrazne negatívny vplyv na stav životného prostredia v celom regióne. Ochrana životného prostredia je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality života súčasných aj budúcich generácií. Výzva spočíva v tom, skombinovať ju s nepretržitým hospodárskym rastom takým spôsobom, ktorý by bol dlhodobou udržateľný. Vzhľadom na klimatické zmeny je táto výzva čoraz páčivejšia. Hatné je obcou, ktorá má pomerne dobrý potenciál v oblasti rozvoja cestovného ruchu a vzhľadom na tento fakt ako i na potrebu zachovania prírody ako celku je trvalo udržateľný rast rešpektujúci environmentálne špecifiká a ohrozenia významnou prioritou v rozvoji obce.

2. 5. 1. Ochrana ovzdušia

Mesto Považská Bystrica, ako sídlo bývalých Považských strojární, dnes obrovského Priemyselného areálu, malo v roku 2010 tri veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré ovplyvňujú stav ovzdušia na území celého regiónu: HELPECO, s.r.o. – spaľovňa odpadov, Sauer – Daufoss,a.s. – lakovňa a Tepláreň, a.s. Považská Bystrica, ale len do konca roka 2011, potom prechádzajú na systém v rámci paraplynového cyklu, čiže budú ovplyvňovať ovzdušie v omnoho menšej miere.

2.5.2. Odpadové hospodárstvo

Tab. 6 Objem vyprodukovaných odpadov v obci od 2006 do 2010 (v tonách)					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Komunálny odpad	74,93	115,46	109,14	116,01	123,45
Separovaný odpad	18,65	8,53	12,02	15,23	15,27

V obci Hatné je ročne vyprodukovaných okolo 120 ton tuhého komunálneho odpadu, z toho menej ako 11 % tvorí separovaný odpad, preto je nutné zabezpečiť efektívnejšie triedenie odpadu. V okrese Považská Bystrica sa nenachádza momentálne žiadna spaľovňa odpadov a nachádzajú sa tu dve zariadenia na zhodnocovanie odpadov, a to separovaný zber Chudovský s.r.o. na SNP a MEGAWASTE, s.r.o. , kde sa triedia jednotlivé komodity na separačnej linke (papier ,sklo, plast).

2.5.3. Lesné hospodárstvo

Lesné hospodárstvo v obci Hatné je v správe štátnych lesov, obec nemá urbár.

2.5.4. Zásobovanie pitnou vodou

V obci nie je dobudovaná vodovodná sieť. Od roku 1966 sa v obci buduje verejný vodovod, z ktorého je doteraz hotových cca 20 %. Zásobovanie pitnou vodou sa v obci zabezpečuje z vlastných zdrojov a studní.

2.6. Demografický potenciál

Vidiecke sídla majú odlišný demografický potenciál než mestské. Spravidla majú viac obyvateľov v poproduktívnom veku, čo spôsobuje trend odchádzania mladých ľudí do väčších miest za prácou. Starnutie populácie je jedným z hlavných problémov dedín. Odliv ľudských zdrojov z vidieka značne spomaľuje jeho rozvoj, pretože spolu s nimi región prichádza aj o potenciálnych novorodencov. Ľudské zdroje spolu s materiálnymi zdrojmi, kapitálom, prírodnými zdrojmi a životným prostredím definujú rozvojové možnosti a potenciál obce i regiónu.

2.6.1. Veková štruktúra obyvateľstva

Tab. 7 Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Predproduktívny vek	155	143	142	129	127
Produktívny vek	348	357	364	377	379
Poproduktívny vek	63	65	62	62	79

Vekové zloženie obyvateľstva určuje potenciálny rozvoj daného územia. Väčší počet obyvateľov v produktívnom veku zaručuje pozitívnejší ekonomický vývoj. Vidiecke regióny sú príznačne starnutím populácie viac než ostatné a tento trend nie je možné zastaviť. Počet obyvateľov v predproduktívnom veku od roku 2006 neustále klesá. Naopak počet obyvateľov v produktívnom veku (15-60 rokov) neustále stúpa. Počet obyvateľov v poproduktívnom veku od roku 2006 skoro stagnoval, ale v roku 2010 stúpa. Tento trend je spojený pri obyvateľoch v poproduktívnom veku s celkovým poklesom stavu obyvateľstva v obci a s poklesom počtu novonarodených detí pri skupine obyvateľstva v predproduktívnom veku.

Tab. 8 Predpokladaný vývoj vekovej štruktúry									
Ukazovateľ / Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Predproduktívny vek	127	128	129	131	133	133	135	136	139
Produktívny vek	379	380	383	384	386	386	390	391	392
Poproduktívny vek	79	79	79	79	79	79	78	78	78

V obci Hatné je veľký predpoklad, že vzhľadom na neustále zlepšujúcu úroveň vybavenosti sociálnou a technickou infraštruktúrou, bude počet obyvateľov v nasledujúcom období narastať.

2.6.2. Pohlavná štruktúra obyvateľstva

Pomer žien a mužov v obci Hatné je relatívne vyrovnaný a v priebehu posledných 5 rokov sa výrazne nezmenil. Muži tvoria zhruba 47 % a ženy 53 % populácie v obci. Tento pomer je zachovaný takmer vo všetkých vidieckych oblastiach okresu.

Tab. 9 Pohlavná štruktúra obyvateľstva					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Počet mužov	267	268	268	268	276
Počet žien	299	297	300	300	309

2.6.3. Národnostná štruktúra obyvateľstva

Obec sa nachádza v blízkosti hraníc s Českou republikou, preto určité zastúpenie nielen v obci, ale i v celom okrese ma okrem slovenskej aj táto národnosť. V obci Hatné žili k 31. 12. 2010 jeden obyvateľ českej a jeden obyvateľ maďarskej národnosti, avšak 99,6 % tvoria obyvatelia slovenskej národnosti.

Tab. 10 Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti k 31.12.2010							
Ukazovateľ / Národnosť	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	Z toho národnosť					
		slovenská	maďarská	rómska	česká	poľská	rusínska
Počet	585	583	1	-	1	-	-
Štruktúra (%)	100	99,6	0,17	-	0,17	-	-

2. 6. 4. Náboženská štruktúra obyvateľstva

Obyvatelia obce Hatné sú prevažne rímskokatolíckeho náboženského vyznania, ktoré dominuje v celom okrese Považská Bystrica. 0,51 % z obyvateľov je evanjelického náboženského vyznania. U 3,42 % obyvateľov nebolo zistené náboženské vyznanie. Ostatné náboženstvá nie sú v obci zastúpené .

Tab. 11 Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania (%) k 31.12.2010	
Rímskokatolícke	96,07
Evanjelické	0,51
Gréckokatolícke	-
Pravoslávne	-
Čs. Husitské	-
Bez vyznania	-
Ostatné	-
Nezistené	3,42

2. 6. 5. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Hatné sa v závislosti od pohlavia výrazne nelíši, muži i ženy majú približne rovnaké percentuálne zastúpenie vo všetkých kategóriách vzdelanosti.

Tab. 12 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva k 31. 12. 2010 podľa pohlavia			
Stupeň vzdelania/Pohlavie	Muži	Ženy	Spolu
Bez vzdelania/zakl. Vzdelanie	65	72	137

Učňovské bez maturity	75	28	103
Stredné odborné bez maturity	55	46	101
Úplné stredné s maturitou	42	66	108
Vyššie odborné	-	-	-
Bakalárske	2	4	6
Vysokoškolské	11	17	28
Deti do 15 rokov	41	61	102

Tab. 13 Vývoj vzdelanostnej štruktúry od roku 2006 do 2010

Stupeň vzdelania / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Bez vzdelania/zákl. vzdelanie	143	141	139	138	137
Učňovské bez maturity	102	104	104	103	103
Stredné odborné bez maturity	103	99	102	101	101
Úplné stredné s maturitou	100	103	105	106	108
Vyššie odborné	-	-	-	-	-
Bakalárske	3	4	4	5	6
Vysokoškolské	23	25	26	27	28
Deti do 15 rokov	98	100	101	101	102

2. 6. 6. Hustota obyvateľstva

V roku 2010 bola hustota obyvateľstva obce Hatné 107,53 obyvateľov na km². Tento ukazovateľ v medziročnom porovnaní nevykazuje markantné zmeny. Hodnota hustoty obyvateľstva obce patrí v regióne medzi vyššie, nakoľko priemer hodnoty tohto ukazovateľa pre obce okresu s počtom obyvateľov od 500 do 2000 v roku 2006 bol 69 obyvateľov na 1km².

Tab. 14 Hustota obyvateľstva od roku 2006 do roku 2010

Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obyv. na 1 km²	104,04	103,86	104,41	104,41	107,53

2.6.7. Počet obyvateľov

Počet obyvateľov obce Hatné medziročne mierne stúpa, od roku 2006 sa zvýšil o 19 obyvateľov, t.j. o takmer 3,2 %.

Tab. 15 Počet obyvateľov v obci od roku 2006 do roku 2010					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obyvateľov	566	565	568	568	585

V priebehu nasledujúcich rokov sa očakáva mierne zvýšenie počtu obyvateľov v obci.

Tab. 16 Predpokladaný počet obyvateľov v obci									
Ukazovateľ / Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvateľov	587	589	590	592	593	595	598	599	602

2.6.8. Prírastok obyvateľstva

Najväčší medziročný rozdiel v počte obyvateľov v sledovanom období nastal medzi rokmi 2009 a 2010, kedy stúpol počet obyvateľov o 17.

Tab. 17 Prírastok / úbytok obyvateľstva					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Prirodzený prírastok / úbytok	2	-8	3	0	1
Migračný prírastok / úbytok	- 1	7	0	0	16
Celkový prírastok / úbytok	1	-1	3	0	17

2.6.9. Nezamestnanosť

Tab. 18 Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci do roku 2010					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Počet nezamestnaných	19	17	17	29	29

V okrese Považská Bystrica bolo k 31. 12. 2010 nezamestnaných 3974 uchádzačov, z toho 1170 priamo z vidieckych oblastí. ÚPSVaR evidoval iba 85 voľných miest, z čoho vyplýva, že na jedno voľné pracovné miesto pripadá necelých 50 uchádzačov. V rámci úradu práce miera nezamestnanosti dosahuje 10,40 %. Prítok do evidencie v značnej miere ovplyvnili hromadné prepúšťania, aj keď sa predpokladané počty nenaplnili. V roku 2009 bolo 17 hromadných prepúšťaní, z toho jedno pokračovalo z predchádzajúceho roka. Vlni sa dokončovali tri hromadné prepúšťania a jedno bolo nové. Spolu bolo ohrozených 2274 zamestnancov, avšak zamestnávateľa ich prepustili menej – 1854 a z nich prišlo a z nich prišlo do evidencie len 1185. Na mieru nezamestnanosti vplýval aj návrat ľudí zo zahraničia či rušenie živností, na čo tiež mala vplyv kríza. V máji, júni a septembri zas prichádzali do evidencie absolventi škôl. V podstate rovnaký ako prítok do evidencie bol aj odtok, resp. bol ešte väčší, čo sa prejavilo na postupnom znižovaní počtu uchádzačov o zamestnanie.

Situácia na trhu práce sa stabilizuje. Vidieť to aj na nahlásených voľných miestach. Kým v roku 2009 bolo v priemere tridsať až štyridsať voľných miest, v roku 2010 to už bolo nad sto. V súčasnosti je nahlásených 166 voľných pracovných miest a pestrejšia je aj ich štruktúra. Viac pracovných miest je pre strojárrov, služby či vysokoškolsky vzdelaných ľudí. Stabilizáciu je vidieť aj v pohybe uchádzačov v evidencii. Uchádzači o zamestnanie odchádzajú buď priamo na zmluvy alebo cez pracovné agentúry. Výroba vo firmách začína ožívať. Vyplýva to aj z rozhovorov so zamestnávateľmi, ktorí to vidia v nasledujúcom roku perspektívne. Ako sa bude situácia vyvíjať ďalej, je zatiaľ predčasné hovoriť. Hromadné prepúšťania zatiaľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny avizované nemá, práve naopak, viac práce bude pre gumárenské profesie, v odevníctve aj v strojárrovej výrobe. Problém vidí Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny s umiestnením absolventov, ktorí zostávajú v evidencii. Na získanie pracovných návykov u nich využíva ÚPSVaR absolventskú prax. Občas to zamestnávateľa možno aj zneužívajú. Podmienky praxe totiž určuje zákon. Zamestnávateľ by mal absolventa, ktorý bol u neho na praxi, aj zamestnať. Nie vždy je táto podmienka naozaj aj dodržaná. Miera evidovanej nezamestnanosti presiahla koncom januára 2011 dovedajší krízový vrchol. Podľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny predstavovala 12,98 percenta, čo je o stotinu percentného bodu viac ako vo februári minulého roka. V porovnaní s januárom roka 2010 miera evidovanej nezamestnanosti v Považskej Bystrici klesla z 13,09 percent na 12,91 percent, čo predstavuje mierny pokles. V rámci disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie bol v porovnaní s januárom minulého roka zaznamenaný pokles o 13 uchádzačov. Zaujímavé je tiež porovnanie s decembrom roku 2010, kedy predstavovala miera nezamestnanosti na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica za okresy

Považská Bystrica a Púchov 10,40 percenta a za január 2011 je 10,80 percenta. Počet uchádzačov tak stúpol o 255 uchádzačov. – Stúpol počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva a prítok uchádzačov bol v porovnaní s januárom minulého roka vyšší o 29 uchádzačov. Celkom bola evidovaná miera nezamestnanosti o niečo nižšia ako bola v rámci celého Slovenska. V súčasnosti má najväčšiu ponuku pracovných miest zamestnávateľ Makyta, a.s. Púchov. Súčasná situácia na trhu práce v našom okrese je odrazom viacerých skutočností. Na terajších nepriaznivých podmienkach sa podieľa najmä sezónnosť niektorých zamestnaní, náročná situácia u zamestnávateľov koncom minulého roka, keď zamestnávatelia nevedeli odhadnúť rozsah zákaziek v nasledujúcom období, ale aj vplyv znižovania zamestnancov v terciárnej sfére. Aktuálna ponuka pracovných síl nie je rovnorodá. Dôsledkom hospodárskej krízy sa trh s pracovnou silou výrazne zmenil. Na trhu práce je v súčasnosti najmä pracovná sila, ktorá bola doteraz počas svojho produktívneho veku zamestnaná, má dostatočné pracovné návyky a prax na jednej alebo viacerých pracovných pozíciách. V regióne sú k dispozícii pracovné sily najmä v oblastiach administratívy, stavebníctva, strojárstva, vrátane pomocných nekvalifikovaných robotníkov. Pomerne rozsiahlu kategóriu pracovných síl predstavujú tiež absolventi škôl.

Tab. 19 Vývoj počtu nezamestnaných podľa doby evidencie					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Do 3 mesiacov	9	4	7	7	7
4 – 6 mesiacov	2	3	4	8	7
7 – 9 mesiacov	1	2	0	8	1
10- 12 mesiacov	1	0	0	0	0
13 – 24 mesiacov	4	5	1	1	10
Nad 24 mesiacov	2	3	5	5	4

V závislosti od doby evidencie nezamestnaných je v súčasnosti najviac, dlhodobo nezamestnaných, t.j. evidovaných od 13 – 24 mesiacov. Ďalšími výraznými skupinami sú nezamestnaní evidovaní do 3 mesiacov a od 4 – 6 mesiacov.

Ukazovateľ počtu evidovaných nezamestnaných v závislosti od dosiahnutého vzdelania je priamo závislý na počte obyvateľov v jednotlivých vzdelanostných kategóriách žijúcich v obci.

Vo všeobecnosti však najväčšiu skupinu nezamestnaných tvoria obyvatelia s učňovským vzdelaním a najmenej evidovaných nezamestnaných je medzi vysokoškolsky vzdelaným obyvateľstvom a absolventmi Gymnázia.

Tab. 20 Vývoj počtu nezamestnaných podľa dosiahnutého vzdelania od roku 2006 do 2010					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
VŠ	1	0	0	0	0
SOŠ s maturitou	1	2	2	3	5
Gymnázium	0	0	0	0	0
SOU s maturitou	5	3	4	11	8
SOU bez maturity	1	0	0	0	0
Vyučení	5	9	8	12	13
ZŠ	6	3	3	3	3
Bez vzdelania	0	0	0	0	0

2.6.10 Zamestnanosť

K 31. 12. 2010 žilo v obci 468 ekonomicky aktívnych obyvateľov, pričom muži tvorili 45 % a ženy 55 % z tohto počtu. Najviac ekonomicky aktívneho obyvateľstva bolo vo vekovej kategórii od 20 do 29 rokov a najmenej vo veku od 60 do 64 rokov.

Tab. 21 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa veku a pohlavia k 31.12.2010			
Vek	Muži	Ženy	Spolu
15-19	28	29	57
20-29	47	96	143
30-39	45	40	85
40-49	50	50	100
50-59	36	30	66
60-64	6	11	17
Spolu	212	256	468

Priemysel zamestnával v uplynulom období okolo 12 % zamestnaných obyvateľov obce, pričom najvyšší podiel mal textilný, odevný a obuvnícky priemysel, čo je spojené

s bohatou odevníckou tradíciou mesta Púchov, ako i s firmou zameranou na výrobu a predaj obuvi, ktorá je lokalizovaná v blízkej obci Dolná Maríková.

Tab. 22 Vývoj štruktúry zamestnanosti v priemysle podľa priemyselných odvetví (%)					
Odvetvie / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Priemysel spolu	11,4	11,9	12,4	12,1	11,5
Ťažba nerastných surovín	1,2	1	0,9	0,9	1
Potravinársky priemysel	0,9	1	1,4	1,5	1
Textilný, odevný a obuvnícky priem.	2,5	2,9	3	2	2
Drevársky priemysel	1,8	1,9	1,9	2	2
Polygrafický priemysel	0,4	0,4	0,3	0,5	0,5
Chemický a farmaceutický priem.	2,8	2,8	2,9	3,1	3
Výroby, rozvod energií a vody	1,8	1,9	2	2,1	2

Z nepriemyselných sektorov sa na zamestnanosti obyvateľstva obce v uplynulom období najviac podieľalo stavebníctvo (15 %), poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo (10 %) a obchod (10 %).

Tab. 23 Priemerný počet zamestnancov žijúcich v obci v nepriemyselných sektoroch (%)					
Sektor / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Poľnohospodárstvo a lesné hosp.	10,4	10,3	10,3	10,1	10
Stavebníctvo	15,3	15,3	15,2	15,1	15
Obchod	9,7	9,8	9,8	9,9	10
Doprava, logistika	4,7	4,8	5	4,9	5
Pošta a telekomunikácie	1,02	1,03	1,0	1,1	1
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1,9	2	2	2,1	2
Verejná správa, obrana, povinné soc. zabezp.	3,5	3,2	3,1	3,1	3
Školstvo	3,2	3	3,1	3,1	3
Zdravotníctvo, soc. starostlivosť	3,1	3	3,1	3,2	3
Ostatné služby	-	-	-	-	-

2.7 Bývanie

Bytová výstavba sa uskutočňuje prevažne z prostriedkov jednotlivých domácností. V súčasnosti sa v obci nachádza spolu 216 bytových jednotiek, z toho 35 predstavujú

neobývané byty. V roku 2007 bola v obci Hatné postavená bytovka. Bytovka bola postavená s prostriedkov európskej únie pre rozvoj bývania. Nachádza sa v nej 10 bytových jednotiek, z toho 4 dvoj izbové a 6 trojizbových bytov.

Tab. 24 Domový a bytový fond (byty a domy) v roku 2010				
Ukazovateľ / domy	Domy spolu	Neobývané domy	Byty spolu	Neobývané byty
Počet	189	33	216	35

Cieľom obce je zabezpečiť komplexný rozvoj bývania za dosiahnutia európskych štandardov v tejto oblasti. Dôležitou otázkou je aj zabezpečenie bývania pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou životného minima a prestárlych občanov.

2.8 Podnikateľské subjekty

V súčasnej dobe sa v obci Hatné nachádzajú 4 podnikateľské subjekty. Spolu zamestnávajú 44 zamestnancov.

Tab. 26 Podnikateľské subjekty v obci k 31.12.2010		
Firma	Odvetvie	Počet prac. miest
Družstvo	Poľnohospodárstvo	29
COOP Jednota Čadca	Predaj potravín	3
Krčma Hatňanka	pohostinstvo	2
P - STAVO	Stavebná firma	10

Funkciu zásobovania obce základným spotrebným tovarom plní 1 obchod, v obci sa nachádza 1 pohostinstvo. Poľnohospodárske družstvo hospodári prevažne na pozemkoch obce Hatné. V obci sa nachádza 1 stavebná firma.

2.9 Školstvo a šport

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí. V obci pôsobí jedna materská škola v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Základná škola v obci Hatné nie je a deti navštevujú základnú školu v Dolnej Maríkovej.

Tab. 28 Celkové výdavky MŠ od roku 2006 do 2010 (v €)
--

Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
MŠ	28 513,58	26 521,94	29 874,53	35 052,78	36 679,28

Možnosti športového vyžitia sú v obci obmedzené, k dispozícii majú jedno ihrisko – telovýchovná jednota Hrádek a jedno detské ihrisko. Ihriská sa nachádzajú v hornej časti obce. V budúcnosti obec plánuje dobudovanie týchto športovísk.

Región však ponúka široké spektrum športových aktivít, ktoré sa neviažu na miestnu športovú infraštruktúru, ako je cykloturistika, turistika, lyžovanie, športový rybolov, vodné športy a poľovníctvo.

2.10 Kultúra

Zabezpečenie kultúry v obci je dôležité nie len z pohľadu kultúrno – spoločenského vyžitia jej vlastných obyvateľov, ale aj v záujme prilákania turizmu. V súčasnej dobe čoraz viac turistov uniká z rušného života miest na vidiek, za tradíciami a vidieckou zábavou našich predkov. Kvalita kultúry v obci poukazuje na spoločenskú a kultúrnu vyspelosť regiónu. Preto je nutné neustále rozvíjať ponuku kultúrnych podujatí, ako i zabezpečiť vhodné priestory na ich realizáciu a spolupracovať so všetkými subjektmi v regióne na vytvorení koordinovanej siete kultúrnych zariadení a podujatí.

Tab. 29 Výdavky na zabezpečenie kultúry v obci od roku 2006 do 2010 (v €)					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Príjmy	-	-	-	-	-
Výdavky	531,10	331,94	896,24	3950,08	5045,48

Za posledných 5 rokov obec investovala z vlastných rozpočtových zdrojov do kultúry spolu 10 754,84 €, pričom tieto výdavky z roka na rok rastú, nakoľko si predstavitelia samosprávy uvedomujú dôležitosť kultúry v živote obce a jej obyvateľov.

Medzi najvýznamnejšie kultúrno – spoločenské podujatia patrí Mikuláš, 690. Výročie obce, Fašiangy, Deň matiek, Posedenie seniorov, Deň detí a obecné zábavy – veselice.

2. 11 Sociálne služby

Sociálne služby upravuje § 14 a nasl. Zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Sociálne služby sú špecializované činnosti na riešenie sociálnej núdze poskytované príslušným orgánom, obcou, samostatným krajom a zariadením sociálnych služieb.

Zákon taxatívne určuje druhy sociálnych služieb. Ide o nasledovné ambulantné, terénne sociálne služby a inštitucionálne služby:

- 1.) Opatrovateľská služba
- 2.) Spoločné stravovanie
- 3.) Prepravná služba
- 4.) Starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb
- 5.) Sociálna pôžička

Preferuje sa pri tom poskytovanie mimo ústavných sociálnych služieb, najmä opatrovateľskej služby a organizovanie spoločného stravovania. Z týchto služieb obec zabezpečuje opatrovateľskú službu a donášku stravy dôchodcom.

Tab. 30 Celkové výdavky obce na zabezpečenie soc. služieb od roku 2006 do 2010 (v €)					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Výdavky	298,75	531,10	863,04	630,68	1029,01

V roku 2010 predstavovali výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb 1029,01 €, čo predstavuje od roku 2006 nárast o 730,26 €.

2. 12. Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Najbližšie zdravotné stredisko sa nachádza v obci Dolná Maríková. V zdravotnom stredisku v obci Dolná Maríková sídli ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast, dve ambulancie všeobecného lekára pre dospelých, ambulancia zubného lekára a lekárneň. Vyššiu zdravotnícku starostlivosť poskytujú zariadenia v Považskej Bystrici a v Púchove.

2. 13. Cestovný ruch

Najvýznamnejším faktorom rozvoja cestovného ruchu je krásne prírodné prostredie, v ktorom sa obec nachádza. Leží v pohorí Javorníkov a je vyhľadávanou turistickou destináciou regionálneho významu. Spoločne s ostatnými obcami Maríkovskej Doliny ponúka široké možnosti horskej turistiky. V blízkej obci Horná Maríková sa nachádza lyžiarsky vlek, ktorý je napriek nevýhodným lyžiarskym podmienkam uplynulých zím v prevádzke po väčšinu sezóny vzhľadom na jeho situovanie vo vysokej nadmorskej výške. V obci sa nenachádza žiadne ubytovacie ani reštauračné zariadenie.

2. 14. Regionálne a miestne aktivity

2. 14. 1. Zaujímavé lokality

- *Manínska tiesňava*

V roku 1988 bol na priblíženie prírodných krás a zaujímavostí Národnej prírodnej rezervácie Manínska tiesňava s okolím vybudovaný náučný chodník. Jeho trasa vychádza z Považskej Teplej (miestna časť Považskej Bystrice), prechádza DbcDu Záskanie, PR KDstDlecká tiesňava k PR BDsmany, prekračuje hrebeň VeľkéhD Manína (891 m. n. m.) a zDstupuje serpentínami pD jehD svahu DkDID minerálnych železitých prameňDv k výchDdziemu bDdu. Osemnásť zastávDk s infDmačnými tabuľami pDdáva geDIDgickú, fIDristickú a zDDIDgickú charakteristiku

tejto vysoko atraktívnej oblasti. Prechod celého okruhu trvá cca 3-4 hodiny.

- **Kostolecká tiesňava**

Chránené územie Kostolecká tiesňava predstavuje asi 500 m dlhá skalnatá tiesňava, ktorá vznikla epigenetickým zarezaním sa Manínského potoka do vápencového brala Drieňovky. Prerezaním sa bradlo rozdelilo na dve časti – Drieňovku a Kavčiu skalú. Kým ľavá strana je rozpadnutá do mnohých bralnatých útvarov a z väčšej časti zarastá hustou vegetáciou, pravá strana vytvára mohutný skalnatý dóm, tesne pod vrcholom so skalnatým previsom pseudokrasového pôvodu. Uprostred padá až k ceste obrovské suťovisko. Najmä na severnej strane kostoleckého piliera vidieť pekné ležaté prevrátené súvrstvia. Záver každého tvrdí rad malebných skalnatých rebier s malým dnom. Tiesňava je charakteristická výskytom mnohých vzácných a chránených rastlinných druhov – žltú hlavu európskeho, pňniklecu sídvenského, túžobníka brestového. Medzi tu pďzďvať vzácných zákonom chránených mďtýľa jasňa červenčkého /PParnassiusapľl/L//.

Vápenčné steny tiesňavy patria spolu s terénmi v blízkosti Manínskej tiesňavy a na bradách k najrozsiahlejším cvičným skalám na sídvensku. Pňúkajú ideálne mďžďsti cvičenia techniky lezenia v dĺžke 20 až 200 metrov. 8. júna 1974 sa tu kdňali prví majstrďstvá sídvenska v skalolezení akď samostatného športu sď zahraničnou účasťou. Vez kdďleckú tiesňavu prechádza červenď značený turistický chďník vedúci z pďvažskej Teplej cez Manínsku tiesňavu, kdďleckú tiesňavu dď súľďvských skál, Hričďského pďhradca a Žiliny.

- **Suľovské skaly**

Národnú prírodnú rezerváciu Suľovské skaly tvoria rôzne vymedzené veže, steny, dňá, ihly, kďré vytvrdili skalnaté mestá. Na sídvensku je tď

celkom výnimočný fenomén. Hlavnou horninou v území je suľovský zlepenec, ktorý bol vyformovaný do súčasných fantastických tvarov pôsobením rôznych erózných činiteľov. Na skalné extrémne stanovišťa sa utiahli niektoré rastlinné druhy z ľadových dôb a vytvárajú tu vzácne reliktné spoločenstvá. Suľovské skaly sú jednou z najstarších rezervácií na Slovensku, Náučný chodník, vedúci cez Suľovské skaly, nás zoznami s prírodnými a historickými zaujímavosťami v oblasti Suľovských skál, prevedie nás cez Suľovský hrad a popri Gotickej bráne.

- Strážovské vrch

Ľavo brežná časť stredného toku Váhu medzi mestami Trenčín a Považská Bystrica je lemovaná hrebeňmi Strážovských vrchov. Pohorie je charakteristické výraznou členitosťou terénu – od zvlnenej pahorkatiny / do 100 m. n. m./ cez vrchoviny /do 310 m. n. m./, hornatiny /do 420 m. n. m./ až po vysočiny. Najvyšším vrcholom je Strážov /1214 m.n.m./, podľa ktorého je celé horstvo pomenované

Geologicky sú Strážovské vrchy jadrovým pohorím budovaným premennými horninami, väčšiu časť územia však pokrývajú usadené horniny – hlavne vápence a dolomity. Geologická rozmanitosť bola predpokladom pre vytvorenie bohatej tvarovej členitosti územia – nad krajinu sa dvíhajú mohutné vápencové bralá a rôzne bizarné skalnaté útvary – veže, bašty, skalné ihly, potoky lemujú skalné tiesňavy. Vodné toky rozbrázdili pohorie množstvom dolín - najdlhšími z nich sú Domanižanská Dolina, Pružinská Dolina, Mojťínska dolina, Podhradská dolina, dolina Tepličky. Najkrajšou dolinou Strážovských vrchov s množstvom jedinečných prírodných scenérií je Manínska dolina s Manínskou, Kostoleckou tiesňavou a bradlom Bosmany. Vsakujúca voda vytvorila vo vrstvách druhohorných vápencov a dolomitov významné rezervoáre pitnej vody považovanej za najkvalitnejšiu vodu na Slovensku. Reakciou podzemných vôd s horninami vzniklo veľa krásnych javov – najrozsiahlejšou oblasťou je Mojťínsky kras. Na okraji

pohoria po tektonických zlomoch z hĺbky zeme vystupujú mnohé minerálne pramene rôznej výdatnosti. Pri najvýdatnejších vznikli kúpeľné centrá – Rajecké Teplice s prameňom teplým 39,5 °C, Bojnice s ôsmimi prameňmi s teplotou od 24,5 do 46 °C a Trenčianske Teplice so siedmimi prameňmi s teplotou od 36,6 do 40,2 °C.

Vápencové podložie a výrazná členitosť terénu vytvárajú priaznivé podmienky pre pestré rastlinné spoločenstvá. Najhodnotnejšími sú teplomilné spoločenstvá udomácnené na slnečných skalných stenách a južne orientovaných svahoch. Úzke hlboké skalné kaňony však vytvárajú podmienky i pre rozšírenie alpínskych a subalpínskych druhov. Celý rad rastlinných druhov tu má prirodzenú hranicu svojho rozšírenia či už ide o severnú hranicu teplomilných prvkov, alebo južnú hranicu prvkov horských.

Rovnako ako flóra je pestrá i fauna Strážovských vrchov. Nájdeme tu vzácne druhy chrobákov a motýľov, obojživelníkov, spevavých a dravých vtákov i množstvo poľovnej zveri. Okrem srnčej a poľovnej zveri tu žije diviak, medveď, rys a vysadený muflón. Na ochranu prírodných jedinečností Strážovských vrchov bolo vyhlásených viacero národných rezervácií – NPR Strážov, NPR Podskalský Roháč, NPR Vápeč, NPR Manínska úžina, NPR Temešská skala, NPR Trubárka, NPR Žihľavník – Baske, NPR Žrebíky, NPR Ostrý vrch, NPR Omšeniarska Baba, NPR Veľký vrch, NPR Rokoš a NPR Bindárka. Územie poskytuje veľa možností pre zimnú i letnú turistiku – je tu pomerne hustá sieť značených turistických chodníkov využiteľných i na cykloturistiku, cvičné horolezecké terény, milovníkov zimných športov uspokojia lyžiarske strediská na Mojtíne, vo fačkovskom sedle, na Homôlke a pod Ostrým vrchom.

Hlavnými turistickými východiskami zo Strážovských vrchov od Vážskeho podolia sú mestá Považská Bystrica, Púchov, Ilava, Dubnica nad Váhom, Trenčianske Teplice a Trenčín.

- *Javorníky*

Pohorie Javorníky sa tiahne v smere SV – JZ na rDzhraní SIDvenska a MDravy. Je budDvané hDrninami flyšDvéhD pásma – vrstvami pieskDvcDv, ílDvcDvých bridlíc a ílDvcDv. JavDrníky sú charakteristické Dblými rDzIDžitými hrebeňmi – najvyššie bDdy pDhDria dDsahujú 900 – 1000 m.n.m. / Veľký JavDrník – 1071 m.n.m., Malý JavDrník – 1019 m.n.m., OrgDňDva Kýčera – 957 m.n.m., StDlečný – 956 m.n.m., Lemešná – 950 m.n.m., Makyta – 922 m.n.m./ Územie patrí dD mierne teplej Dblasti, s pDstupne sa zvyšujúcDu nadmDrskDu výškDu prechádza dD chladnej Dblasti.

GeDIDgické pDdlDžie, nadmDrská výška i klimatické pDdmienky Dvplyvnili zIDženie vegetácie územia, ktDrá je chudDbnejšia akD kvetena pDhDri s vápencDvým pDdlDžím. SD stúpajúcDu nadmDrskDu výškDu mDžnD na území rDzlišť viacerD vegetačných stupňDv. DD výšky 500 m siaha stupeň pahDrkatín. PDdhDrský stupeň, siahajúci dD nadmDrskej výšky DkDID 900 m je najrDzšírenejším stupňDm Dblasti. Vyznačuje sa rDziahlymi bukDvými pDrastmi , pri hDrnej hranici i s jedlDu a smrekDm. Vplyv čIDveka aj tu premenil skladbu lesa – mnDhé časti sa úplne premenili na smrekDvé mDnDkultúry. Najvyšším tu zastúpeným stupňDm je hDrský stupeň, ktDrý zasahuje až dD výšky nad 1000 m.n.m.

Je tu niekDlkd charakteristických lesných spDIDčienstiev – hDrský jelšDvý les, karpatský bukDvý les jedlDvý a smrečiny. Výrazný vplyv na charakter vegetácie mala činnDsť čIDveka – Dbrábanie pôdy až dD vysDkých pDIôh a pasenie dDbytka. Nápadným, umelD vytvDreným pDvrchDvým útvarDm sú tzv. kamenice – vznikli zberDm a ukladaním kameňDv pri čistení pasienkDv. PriestDr medzi kameňmi sa utesňDval pôdDu, čím sa vytvDrili pDdmienky na uchytenie vegetácie.

Z chránených rastlinných druhDv sa v JavDrníkDch vyskytujú – rebDvka rôznDlistá, plavúne, vstavače. Návštevníci tu nachádzajú veľké

množstvo lesných plodov – malín, jahôd, čučoriedok a početné druhy húb.

ZD vzácných živočíšnych druhov sa tu vyskytujú dravé vtáky – jastrab hnedý, sokol myšiars, kaňa, sova – výr skalný, plamienka driemavá, veľa druhov spevavcov, bobák želtný - salamandra škvrnitá, medvedka karpatský, plazy – užovka obyčajná a zmijovec hladký. Lesné oblasti sú domovom poľnej zveri – jelenej i srnčej. Miestami hrdá je sviňa divá, jazvec obyčajný, mačka divá a ďalšie.

Územím Javorníkov vedie niekoľko značkovaných chodníkov: NDSice – Hrdá Maríková – Hrdský hrdel Pdrťáš – 11 hrdín – mdrdrážnačka Pdrvažská Bystrica, miestna časť Ordvé – Orgdná Kýčera – Malý Javorník – 10 hrdín – mdrdrá značka. Trasa hlavným hrebeňom Javorníkov – Makyta – Papájske sedlo – Pdrťáš – Malý Javorník – Veľký Javorník – Bumbálka – 9 ¼ hrdiny – červená značka. V hrdských oblastiach boli vybudované lyžiarske strediská Čertov, Papradno – Pdrjavorník, Čerenka, po hlavnom hrebeni Javorníkov vedie v zimnom období frekventovaná lyžiarska bežecká stôpa.

- *Maríkovská dolina*

Najdlhšou dĺžkou na Slovenskej strane Javorníkov je Maríkovská dĺžka vymedzená v dĺžke pdrdĺžky tdkom Maríkovského pdrdka. Od jeho ústia ddsickej priehrady pri Dbcí Udiča po záver dĺžky meria približne 27 km. Kdpaničiarke dsídlenie a spôsob hdsddárenia vtlačil krajine charakteristický ráz, ktorý sa zachoval až dds dnešných čias. Ddĺžka je husto dsídlená – vedie cez Udiču, Hatné, Pdrsné, Ddlnú Maríkovú až dds Hdrnej Maríkovvej – Ddce skladajúcej sa z množstva dsád a samôt.

Archeologické nálezy svedčia o dsídlení tejto oblasti už v neskoršej ddbbe kamennej a ddbbe bronzovej. Celá dĺžka najmä jej hrdná časť bola intenzívne dsídlená počas valašskej kdlnizácie v 16. stdrdčí. V

jednotlivých obciach, osadách i na samotách sa dodnes zachovali ukážky typickej ľudovej architektúry. Charakteristickou pre túto oblasť sú dvojpriestorové zrubové drevenice pokryté šindľovou strechou postavené na kamennej podmurávke. Zaujímavými nápadnými útvarmi vytvorenými ľudskou činnosťou sú tzv. kamenice - vznikli zberom a ukladaním kameňov pri čistení pasienkov.

V dolnej časti doliny sú bodčné svahy využívané ako podhľadská pôda, smerom vyššie prechádza do pasienkov a lesa. Nájdeme tu pestré spoločenstvá drevín. Pôvodným prastrom bol buk jediný les, ktorý sa však zachoval len v vyšších partiách. Veľké plochy zaberajú vysadené smrekové mŕtve kultúry. Na medziach rastú pestré spoločenstvá javov, líp, jaseňov a liesok. Okrem Maríkovskej rastie jelšový les. Na miestach pôvodných pasienkov bol vysadený smrekovec dopadavý a rôzne druhy borovíc. Lúky a lesy Maríkovskej doliny sú veľmi bohaté na lesné plody - jahody, maliny a hlavne rôzne druhy húb.

Nájdeme tu i veľa rastlinných druhov, i keď nie tak rozmanitých ako na vápencovom podlaží. Podzemie pútajú najmä viaceré druhy vstavačiek kvitnúcich fialovými a žltými kvetmi na lúkach. Z ďalších vzácných druhov tu rastie drlíček obyčajný, rebravka rôznohladá, plavúň jediný, vemenník dvojlistý.

Z fauny upúta pozornosť predovšetkým "žijúca skamenelina" - čiernohlá salamandra škvrnitá. Okrem srnčej a jelenej zveri tu má svoj domov sviňa divá a rys divý. Môžeme tu potvrdiť množstvo dravých vtákov - jastraba veľký, kaňu lesnú, kuvika malý a veľa druhov spevavcov.

Návštevníci doliny môžu využiť viaceré značené turistické chodníky: mŕtve - bodčný hrebeň - Nimnica - kúpele - sedlo Kýčera - Mladotín - hrdel prťas mŕtve - bodčný hrebeň - Považská Bystrica, Orlové - sedlo Chrchlinec - Orlová Kýčera - Malý Javorník žltá -

Horná Maríková, kostol - Orgoňova Kýčera žltá - Horná Maríková, Ráztoka - Malý Javorník žltá - Udiča - Klape - Bystrický /Považský/ hrad
Vyznavačom zimných športov slúži frekventovaná bežecká stopa po hlavnom hrebeni Javorníkov a lyžiarske vleky v Hornej Maríkovej - Ráztoke a Kátlíne.

- *Mojtín*

Mojtínskou dolinou cez kúpele Belušké Slatiny a známe kamenné vráta sa dostaneme do obce Mojtín, ležiacej na náhornej plošine obkolesenej lúčnymi svahmi s pásmi bukového lesa. Obec sa prvýkrát spomína v roku 1364 ako villa Moite. Patrila ku košeckému hradnému panstvu, časť patrila zemianskej rodine Ladeckých. V 16. a 17. storočí bola pravdepodobne opustená, nanovo ju osídlili v 18. storočí. Väčšina obyvateľov sa venovala poľnohospodárstvu, časť sa zaoberala výrobou dreveného uhlia, ako o tom svedčí názov zaniknutej časti obce - Uhliská.

Z kultúrnych pamiatok pútajú pozornosť zvyšky ľudovej zrubovej architektúry a neskoroklasicistický kostol Sv. Cyrila a Metoda postavený v roku 1863. V jeho interiéri sa nachádza altár Sv. Cyrila a Metoda a obraz Immaculaty významného slovenského maliara 19. storočia - Jozefa Bžetecha Klemensa. V budove fary visí obraz istého autora obrazu najzaujímavejšieho mojtiínskeho rázoka - "cisárskeho večného vďaka" Ladislava Gabriša Škultétyho /1738 - 1831/. Ladislav Gabriš Škultéty do svojho trinásteho roku slúžil sedemdesiat rokov v službách štyroch cisárov. Prežil 22 dní na 256 bojiskách a vojenská história ho pokladá za najstaršieho vďaka sveta. Bojoval dvanásťkrát proti Francúzom, sedemkrát proti Prusom, dvakrát proti Turkom a raz proti ruskému cárovi. O sudoch Ladislava Gabriša napísal spisovateľ Ján Martiš dva romány Cisársky večný vďaka a V službách štyroch cisárov.

Mojtín je ideálnym miestom na rekreáciu v letnom i zimnom období. Je to jedno z najvýznamnejších lyžiarskych stredísk v Strážovských vrchoch. Lyžiarom slúži šesť lyžiarskych vlekov s prepravnou kapacitou 3 300 osôb za hodinu a tri lyžiarske turistické trate. V lete obec slúži ako východiskový bod na výlety do Strážovských vrchov. Je križovatkou viacerých značených turistických chodníkov, vedúcich do Zliechova, Radčínkej tiesňavy, doliny Riedka, na Radčínku /866 m n.m./ a Radčín /832 m n.m./

2.14.2 Pamiatky

- *Považský hrad*

Ruiny Považského hradu vyčnievajú z vysokých brál na strmom kopci s nadmorskou výškou 497 m. Nazývali ho aj Bystrický hrad a patril medzi dôležité hrady na Považí. Za najväčšieho ruzkvetu v ňom bývalo asi 400 ľudí.

Hrad má jedinečnú podlahu. Cesta naň vedie pri kopci a jedným z dvoch kaštieľov v Považskom Poddhradí. Je strmá a skalitá. Vstup do hradu dĺžkou vežovej brány chránili dve bašty, časti silných múrov s strelnými otvorami, cez ktoré sa hradná posádka bránila pred nepriateľom. Spodné miestnosti vežovej brány slúžili ako skladisko pre muníciu. Bola tu vraj aj tajná brána, ktorou sa obyvatelia hradu stýkali s vnútorným svetom, keď počas nebezpečenstva vežová brána bola zamurovaná. Severným smerom vyčnieva štvorhranná veža. Pôvodne bola väznica. Na východnej strane vidieť hlavnú bránu, tzv. hlásku, ešte došiel zachovaný, ktorou viedla i vedľajšia cesta. Neďaleko bolo skladište pre delá. Tu boli i byty kastelánov. Predhradie obklopovala priekopa (nádržný jarok), ktorá slúžila na obranu počas vojny. Na juhovýchodnej strane hradu vidieť zrúcaninu skupiny stavieb, ktoré slúžili ako byty.

Prízemné miestnosti boli skladiskami, sýpkami, kuchyňami a komorami. Poschodia boli obývané. Hrad bol pôvodne trojposchodový. Ako stavebný materiál používali pieskovec a vápenec, ktoré sú v múroch viditeľné. Podľa neoverených správ bol hrad postavený v r. 1128, v písomných dokumentoch sa prvý raz nepriamo spomína až v roku 1316, v čase Matúša Čáka Trenčianskeho. Tento hrad bol pôvodne drevený.

Ako kráľovský majetok ho spravovali kráľovskí kasteláni. Po Matúšovi Čákovi, ktorý sa ho zmocnil násilím, bol jeho prvým známym držiteľom krajinský sudca Alexander Héderváry. Spolu so svojím synom Mikulášom sídlili na hrade v rokoch 1325 – 1354. Od r. 1354 hrad už patril Pavlovi Ugalimu, pronotárovi a kancelárovi bývalého krajinského sudcu. Koncom 14. storočia panovník Žigmund dal hrad do držby na niekoľko rokov veľmožovi poľského pôvodu Sudivojovi z Ostrorogu, haličskému palatínovi.

V rokoch 1400 – 1424 ho vystriedali Ctibor z Beckova a jeho syn. V 15. storočí sa hrad ako kráľovský dar dostal do súkromného vlastníctva rodu Podmanických. Kráľ Matej Korvín, len čo nastúpil na trón, odmenil Ladislava Podmanického za jeho služby tým, že jemu a jeho potomkom daroval r. 1458 hrad aj s príslušným panstvom.

Po moháčskej bitke nastali v Uhorsku zložité pomery. Časť šľachty si za panovníka zvolila Jána Zápoľského, druhá bola za Ferdinanda Habsburského. Existencia dvoch konkurzujúcich panovníkov v krajine mala zhubné následky. Ďalší prívržencami Jána Zápoľského, väčšiu časť majetkov získali lupičmi. Roku 1545 zomrel Ján Podmanický. Dedičom jeho majetku sa stal Rafael na dobu 13 rokov, predtým zomrel v roku 1558. Rafaelovu smrť sa skončila 120-ročné panovanie Podmanických. Po ich vymretí hrad a panstvo predala kráľovská komora r. 1560 Gašparovi Šerédymu a jeho manželke Anne Méreyovej za 53 000

zlatých. Gašpar Serédi zomrel v r. 1563, a to bez potomkov. Vdova Anna Méreyová sa vydala r. 1571 za Ondreja Balašu.

Hrad zastrešený šindľami patril medzi najväčšie dobre opevnené stavby tohto druhu. V čase jeho slávy sa sem privádzala voda podzemnými drevenými potrubiami zo studničky zvanej Sklepitá. O tom svedčilo rozprávanie najstarších občanov obce, ktorých rodičia ešte r. 1912 našli časti takého potrubia. Druhá polovica 17. storočia priniesla hradu búrlivé časy. Definitívny koniec jeho slávy urobili cisárske vojská r. 1698, keď hrad zbúrali a zapálili. V spomienkach starších obyvateľov Podhradia sa zachovalo rozprávanie ich predkov, ktorí spomínali, ako vtedajší obyvatelia sledovali horiaci hrad.

- *Kaštieľ v Orlovom*

Počiatky histórie Orlovského kaštieľa sú úzko späté s dejinami Považskobystrického hradu. V roku 1612 dal syn Andreja Balašu, Žigmund postaviť v obci Orlové na terase za riekou Váh kaštieľ v renesančnom slohu. V roku 1616 vyhorel. V roku 1733 bol prestavaný v barokovom slohu a rozšírený. Arkádový dvor bol doplnený ústrednou fontánou s barokovými prvkami. Súčasťou interiéru je kaštieľna kaplnka sv. Jána Nepomuckého umiestnená dodnes v ľavom krídle, kde sa konajú pravidelné bohoslužby. Kaštieľ bol sprístupnený verejnosti 1. 5. 1984.

- *Kaštieľ v Jasenici*

Pôvodne renesančný kaštieľ v Jasenici dal v roku 1618 postaviť Daniel Szunyogh. Dokumentuje to aj dodnes zachovaný latinský nápis umiestnený nad hlavným portálom do kaštieľa.

Dvojpodlažná budova kaštieľa s dvojtraktovou dispozíciou na pôdoryse tvaru L, s ústredným dvojramenným schodišťom bola koncom 18. stor. zbarokizovaná a ďalej upravovaná v 19. a 20. stor. Renesančné valené klenby s lunetami nachádzajúce sa v miestnostiach a trémové stropy na poschodí boli čiastočne vymenené za rovné. Sunyoghovci patrili k popredným zemianskym rodom v Uhorsku. Pochádzali z Abovskej župy. Potom, čo Abovský podžupan Mikuláš Szunyogh (1390 - 1394) získal v roku 1394 obec Jasenica v Trenčianskej župe, postupne sa do trenčianskej oblasti prisťahovali aj jeho potomkovia a začali si písať prídomok ... z Jasenice. Po roku 1460 sa stali držiteľmi Budatína. Mikulášovi vnuci Bartolomej a Gašpar, žijúci v 15. stor., založili dve základné vetvy rodu. Bartolomej zostal bývať v Jasenici a jeho potomkovia vytvorili zemiansku (jasenickú) líniu rodu. Podľa súpisu z roku 1646/47 do nej patrili Erazmus a Michal Szunyoghovci. Obaja boli majetnými šľachticmi z horného okresu Trenčianskej stolice. Je pravdepodobné, že príslušníci tohto rodu žili v Jasenici a Malej Divinke ešte aj v 19. stDr. ZD zemianskej línie vynikli Daniel, (v rDkDch 1614 - 1623 trenčiansky slúžny), Michal (v rDvnakej funkcii v rDku 1783) a PavDI, (v rDku 1693 farár Dbce Trstice v Bratislavskej stDlici). Druhú (budatínsku) líniu rDdu založil Gašpar SzunyDgh, ktDrý si zDbral za manželku vdDvu pD RafaelDvi z HatnéhD a vyženil časť budatínskehD panstva. Väčšiny panstva sa zmDcnil dDnáciDu z rDku 1487 Dd kráľa Mateja KDrvína. GašparDvi vnuci Ján a Juraj rDzdelili tútD líniu rDdu na dve pDdvetvy. Obaja bDli v rDku 1588 pDvýšení dD barónskehD stavu.

Z hľadiska záchrany kultúrnehD dedičstva a aj spDIDčenskej pDtreby sa v rDkDch 1986 - 1990 plánDvala DbnDva renesančnéhD kaštieľa v Jasenici. PD ukDnčení rekDnštrukčných prác mal slúžiť Vlastivednému múzeu v PDvažskej Bystrici na zriadenie DdbDrnéhD prírdDvednéhD pracDviska a prírdDvednej expDzície. Žiaľ, k tDmu nedDšID, a tak pDtreba jehD záchrany zDstala Dpäť na niekDlkD rDkDv nevyriešená.

K celkovej obnove objektu kaštieľa sa pristúpilo až v roku 2003, o čo sa zaslúžil Obecný úrad v Jasenici. Obnovený kaštieľ bol verejnosti sprístupnený dňa 4. septembra 2005. V novo zrekonštruovanom kaštieli je v súčasnosti umiestnené detašované prírodovedné pracovisko a expozičné a výstavné priestory Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici. Múzeum v nich vymedzilo prírodovednú expozíciu, ktorej ťažiskom je zoologická expozícia dokumentujúca faunu považskobystrického regiónu. V prípravnom štádiu je expozícia geológie a botaniky. Okrem toho v interiéri kaštieľa sú umiestnené dve dlhodobé výstavy "Regionálna umelecká výroba" a historická výstava "Taká bola Považská Bystrica". V ostatných priestoroch uskutočňuje múzeum plánované výstavy prírodovedného, historického, ako aj umeleckého charakteru a k nim sa viažuce tradičné kultúrno-spoločenské podujatia určené pre širokú verejnosť.

- *Pamätná izba Petra Jilemnického - škola Kostolec*

V škole, v údolí pod obcou Kostolec, učil v rokoch 1932 - 1936 spisovateľ Peter Jilemnický. V pamätnej izbe v podkroví školy je umiestnená stála expozícia, pripomínajúca jeho život a dielo. Na pamiatku pobytu P. Jilemnického v Kostolci poriadajú turisti z Považskej Teplej každoročne v apríli turistický pochod "Jilemnického jarná 25 - ka". Tento pochod je zapísaný aj v medzinárodnom turistickom kalendári IVV.

- *Zrubová zvonica v Briestennom*

V Strážovských vrchoch, na peknej cykloturistickej trase, v podhorskej obci Briestenné /20 km od Považskej Bystrice/ sa nachádzajú významné zvyšky svetskej zrubovej architektúry. Pozoruhodná je najmä zrubová zvonica z 19. storočia, ktorá je zaradená i do zoznamu kultúrnych pamiatok.

- *Súľovský hrad*

Známejším pojmom ako Súľovský hrad /15. storočie/ sú určite Súľovské skaly, medzi ktorými sú v skalnom meste jeho zrúcaniny. Na ťažšie prístupnom mieste sú už len posledné stopy stredovekej stavby. Hrad vzhľadom na svoju ťažko prístupnú polohu /567 m nad morom/ nemohol mať závažnejšiu obrannú úlohu a skôr sa uplatnil ako článok v signalizačnej sústave.

- *Hrad Lednica*

Obranný hrad z 13. storočia, dnes ruina, je najneprístupnejším hradom na Slovensku. Náročný výstup, pekný výhľad na krajinu.

- *Hrad Vršatec*

Nad obcou Vršatské Podhradie sa nachádza ruina hradu Vršatec z 13. storočia. Je najvyššie položeným hradom na vápencovom brale na Slovensku. Dnes asfaltová cesta z obce umožňuje pohodlný prístup takmer k hradu. Spomedzi ruín sa otvára nádherný výhľad na celé Vážske podolie, Strážovské vrchy a Veľkú Fatru.

- *Kaštieľ v Klobušiciach*

V obci Klobušice /neďaleko Ilavy/ je klasicistický kaštieľ z obdobia okolo roku 1840. Spred neho je pekný výhľad na skupinu skál Vršatca západnej časti Ilavskej kotliny, na východ od kaštieľa je zachovaný anglický park prístupný priamo z hlavnej cesty. V súčasnosti tu sídli Slovenské národné múzeum v Bratislave.

- *Hrad Košeca*

Na skalnatom kopci medzi Veľkým a Malým Košeckým Podhradím sa nachádzajú pozostatky Košeckého hradu z 13. storočia. K už len nepatrným zvyškom hradu vedie z obce značkovaný chodník. Je tu krásny výhľad na Vápeč a Strážovské vrchy.

- *Ilavský hrad*

Vznikol pravdepodobne v 12. storočí na vyvýšenej vázskej terase, kde sa dnes rozkladá mesto Ilava. Hradný areál bol niekoľkokrát prebudovaný a slúžil ako hrad, kostol, kláštor, krajinárska trestnica. Bývalý kláštorný, neskôr farský kostol slúži dodnes svojmu účelu, hradný komplex slúži ako nápravnovýchovné zariadenie.

2.14.3 Cirkevné pamiatky

- *Farský kostol Navštívenia Panny Márie - Považská Bystrica*

História kostola siaha do 14. storočia, kedy ho dal postaviť pán Považskobystrického hradu a panstva Ján Podmanický. Bol postavený v gotickom slohu ako jednolodový s polygonálnym uzáverom presbytéria a predstavanou vežou. V roku 1913 - 1914 bola veža zastrešená cibulovou konštrukciou barokového tvaru. K zásadnej prestavbe kostola na modernú trojlodovú stavbu s dvoma vežami sa pristúpilo v roku 1940. Z pôvodnej stavby zostali zachované presbytérium, veža a severná časť obvodného muriva. Nové vitráže sú vyhotovené podľa návrhu Vincenta a Viery Hložníkovej z roku 1951. V vestibule sú v stene zabudované epitafy - renesančný epitaf Rafaela Podmanického z roku 1558, neskororenesančné epitafy Žigmunda Balassu a jeho manželky kňažnej Alžbety Zborskkej z Dobrušky z roku 1620 so zidmkami karyatíd.

- *Kaplnka sv. Heleny v Považskej Bystrici*

Na kopci nad mestom vo výške 391 m nad morom sa nachádza kaplnka sv. Heleny z roku 1728. Je to jednoloďová stavba s rovným uzáverom presbytéria, za ktorým sa nachádza baroková veža. Kaplnka sa nachádza na modernom sídlisku Rozkvet, napriek tomu je romanticky obklopená lipami, z ktorých jedna má 250 rokov. Je ľahko prístupná z mesta MHD č. 10 a 11. Konajú sa tu pravidelné bohoslužby.

- *Kostol sv. Michala Archaniela v Jasenici*

Je to neskorobaroková jednoloďová stavba z roku 1781 postavená na mieste predchádzajúceho staršieho objektu.

- *Kostol sv. Petra a Pavla - Dolná Mariková*

V obci Dolná Mariková bol v roku 1758 na mieste staršieho kostola postavený nový jednoloďový barokový kostol s predstavanou vežou. Pri kostole sa nachádza barokový kostol s predstavanou staršou zbarokizovanou vežou. Pri kostole sa nachádza baroková prícestná socha Panny Márie z roku 1759, znázorňujúca nepoškvrnené počatie.

- *Kostol svätej Žofie – Pružina*

KDstDl pDchádza zD 14. stDrDčia. PD príchDde Štefana ZávDdníka v rDku 1850 bDI kDstDI zreknštruDvaný a pDstavený nDvý bDčný Dltár, na ktDrý umiestnil ranDbarDkDvú sDchu Piety. Pri kDstDle je Kaplnka sv. ŽDfie, ktDrá bDla upravená na spôsDb lurdskej jaskyne. OkDID kDstDla je

Kalvária Sedembolestnej Panny Márie, ktorá má sedem zastavení a kalvária Umučenia Pána, tá má štrnásť zastavení. Pápež Pius IX. udelil pružinskej kalvárii Ddpustky. V rDku 1876 pDsvätíl ZávDdník základný kameň priestrannej Kaplnky sv. Ruženca. VD výklenkDch sa nachádzajú sDšky sv. Vendelína a sv. Štefana. V BristennDm neďalekD Pružiny sa nachádza zrubDvá zvDnica z 19. stDrDčia, ktDrá je zaradená i dD zDznamu kultúrnych pamiatDk.

- *Kostol Narodenia Panny Márie – Prečín*

RímskD-katDlícky kDstDl, pôvDdne gDtický, kDncDm 16. stDrDčia a začiatkDm 17. stDrDčia renesančne upravený, v rDkDch 1737-1798 barDkDvD prestavaný, v 19. stDrDčí prístavba predsiene. BarDkDvá kaplnka z rDku 1758, upravená kDncDm 18. stDrDčia.

- *Kostol Najsvätejšieho srdca Ježišovho - Brvnište*

ArchitektDnickDu dDminantDu Dbce je nDvý kDstDl Najsvätejšieho srdca JežišDvhD. Základný kameň kDstDla pDsvätíl pápež Ján PavDl II dňa 1. júla 1995 v Šaštíne pri príležitDsti druhej návštevy SIDvenska. PDsviacku kDstDla vykDnal dňa 9. júna 1996 nitriansky sídelný biskup J. Em. Ján ChryzDstDm kardinál KDrec.

- *Kostol sv. Ondreja – Papradno*

KDstDl svätéhD Ondreja je dDminantnDu stavbDu v Dbci. Je tD jednDlDdDvý rímskD-katDlícky kDstDl pDstavený v neskrD barDkDvDm slDhu v rDku 1792 za feudálneho panstva grófa M. Esterházyho. V marci 1773 pôsDbil na papradňanskej fare františkán HugDlín GavDvič. Pred

kostolom stojí baroková socha sv. Jána Nepomuckého z polovice 18. storočia. V roku 1974 tu bola zriadená lurdská jaskyňa so sochou Panny Márie Lurdskej. Schody na pravej strane vedú na chórus, kde sa nachádza nádherný chrámový organ, ktorý je 4. najväčší na Slovensku.

- *Kostol svätého Mikuláša Mýrskeho – Domaníža*

V obci Domaníža sa podľa písomnej správy nachádzal chrám už v roku 1268. Chrám bol počas uplynulých stáročí viackrát prestavovaný a súčasný stav je z roku 1940. V kostole je trojetážový ranobarokový oltár z roku 1643 k úcte Panne Márii Nanebovzatej. Patrónom chrámu je svätý Mikuláš Mýrsky. Chrám je od začiatku 18. storočia pútnickým chrámom, a to k Panne Škapuliarskej, k úcte ktorej bol v chráme postavený i ranobarokový oltár okolo roku 1700. Vzniklo tu Bratstvo svätého Škapuliara, ktoré bolo i oficiálne potvrdené. Týmto bolo chrámu i oltáru udelené privilégium úplných i čiastočných odpustkov. Na základe tohto privilégia sa Domaníža stala pútnickým miestom.

2.14 Samospráva

Najväčší podiel majetku obce pripadá na stavby a pozemky. Spolu predstavuje majetok obce hodnotu 1 491 767,91 €. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav majetku obce k 31.12.2010. Obec disponovala týmto majetkom:

Tab. 31 Prehľad majetku obce k 31.12.2010	
Majetok	Suma (v €)
Software	-
Pozemky	208 822,94 €
Stavby	1 252 240,59 €
Ostatný HIM	30 704,37 €
Majetok spolu	1 491 767,91 €

V priebehu posledných 5 rokov obec hospodárila s kladným hospodárskym výsledkom. Najvyšší zisk obec dosiahla v roku 2006, kedy bol zisk 12 912, 43 € a naopak v roku 2010 bol zisk obce Hatné nulový. Hospodárenie obce možno považovať za veľmi pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. Podrobný prehľad o hospodárení obce poskytuje tabuľka 32.

Tab. 32 Prehľad hospodárenia obce v období od roku 2006 do 2010					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Bežné príjmy	128825,59	138119,89	177952,59	174102,10	152658,83
Kapitálové príjmy	236938,20	344685,65	175131,12	213636,06	260605,46
Príjmy spolu	365763,80	482805,55	353083,72	387738,17	413264,29
% plnenia príjmov	106,81	99,68	100,02	100,07	100
Bežné výdavky	116942,18	127298,68	137621,99	131215,56	137920,73
Kapitálové výdavky	235909,18	355075,35	215461,73	251775,87	275343,56
Výdavky spolu	352851,36	482374,03	353083,72	382991,44	413264,29
% plnenia výdavkov	103,04	99,59	100,02	98,85	100
Zisk / strata	12912,43	431,52	0	4746,73	0

Tabuľka 33 poskytuje informácie o príjmoch obce z podielových daní a poplatkov počas sledovaných 5 rokov.

Tab. 33 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od roku 2006 do 2010 (v €)					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Podielové dane	99913,70	106751,64	129622,25	115448,45	96727,08
Miestne poplatky	8232,09	7634,60	10821,22	12779,66	14240,19

Tabuľka 34 poskytuje podrobný prehľad o výdavkoch obce na zabezpečenie komunálnych služieb od roku 2006 si do roku 2010.

Tab. 34 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb od roku 2006 do 2010 (v €)					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Úprava verejných priestranstiev	12281,75	7037,11	19750,38	13576,31	15236,01
Údržba miestnych komunikácií	11352,32	1261,37	1394,14	9725,82	193254,99
Cintorínske služby	431,52	597,49	6472,81	2091,22	531,10

Verejné osvetlenie	2589,13	4315,21	4182,43	5078,67	4049,66
Iné	11584,68	16762,93	15899,89	228872,07	76910,31

Tabuľka 35 udáva, koľko prostriedkov vynaložila obec na chod samosprávy v rokoch 2006 až 2010.

Tab. 35 Výdavky obce na chod samosprávy od roku 2006 do 2010 (v €)					
Ukazovateľ / Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Výdavky	45442,47	60612,10	51882,10	58852,82	55566,62

3. VÍZIA OBCE

Obec Hatné je dobrým miestom pre život, ktorá zabezpečuje harmonické podmienky pre život obyvateľov všetkých vekových kategórií. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Všeobecným cieľom je vytvorenie vhodných sociálnych a ekonomických podmienok pre zvyšovanie životnej úrovne obyvateľov a to využívaním existujúcich zdrojov, s dôrazom na rešpektovanie životného prostredia a zachovanie identity územia. (kultúra, história, tradície). Špecifickým cieľom je oživenie miestnej ekonomiky prípravou podmienok pre podnikateľov, vzbudenie záujmu o veci verejné vhodnou motiváciou cez rozvoj sociálnej infraštruktúry, podpora kultúrneho a spoločenského života a zatriktívnenie územia pre mladých ľudí.

4. PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je komplexom analýz a na seba nadväzujúcich opatrení. Realizácia jedného opatrenia podmieňuje realizáciu opatrenia ďalšieho, preto je dôležité dôsledne zvážiť jednotlivé kroky pri napĺňaní vízie obce. Základné prioritné rozvojové oblasti Obce Klieština sú nasledovné:

1.) Hospodárstvo a vedecko – technický rozvoj

Pripravené v oblasti hospodárstva a vedecko – technického rozvoja Obce zahŕňajú predovšetkým podnikania a poskytnutie vhodných podmienok pre rozvoj malého a stredného s dôrazom na prírodný a demografický potenciál Obce ako i ďalšiu diverzifikáciu štruktúry.

2.) Technická infraštruktúra

V tejto oblasti je dôraz kladený najmä na budovanie nových a rekonštrukciu už vybudovanej technickej infraštruktúry ako základnej podmienky pre sociálno – ekonomický rozvoj Obce

3.) Životné prostredie

Pripravené v oblasti životného prostredia sú zamerané na trvalo udržateľný rozvoj Obce prostredníctvom ochrany vzdušia, ochrany

vôd a zabezpečenie kvalitného odpadového hospodárstva so zreteľom na separovaný zber a zhodnocovanie odpadov.

4.) Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pod túto oblasť spadajú opatrenia orientujúce sa na zvýšenie a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb a zabezpečenie týchto služieb pre obyvateľov všetkých vekových kategórií.

5.) Školstvo a šport

V oblasti školstva a športu sú zahrnuté opatrenia, ktoré sa venujú rozšíreniu a skvalitneniu školskej a športovej infraštruktúry. Zároveň opatrenia zamerané na rozvoj infraštruktúry športu nepriamo prispievajú rozvoju cestovného ruchu v obci a celkové skvalitnenie života obyvateľov.

6.) Kultúra

Prírodná oblasť kultúra je orientovaná na rozvoj a zabezpečenie kultúrnych, spoločenských, športových a iných voľnočasových aktivít v nadväznosti na miestny a regionálny cestovný ruch a na propagáciu v oblasti kultúry.

7.) Cestovný ruch a propagácia

V tejto oblasti sa nachádzajú priority a aktivity zamerané na propagáciu obce ako produktu, vybudovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce a podporu podnikania v cestovnom ruchu.

5 SWOT ANALÝZA

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov sa stala SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S – W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určovaných okolím. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

5.1 Hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • vhodné podmienky na rozvoj drevospracujúceho priemyslu • vhodné podmienky na rozvoj lesného hosp. • dostatok pracovnej sily pre priemysel • výhodná geografická poloha v blízkosti dvoch okresných miest • dobrá dopravná dostupnosť • vysoký podiel obyv. v produktívnom veku • dobrý technický stav ciest a komunikácií • príliv mladých ľudí 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia železničnej dopravy • absencia vysokorýchlostného širokopásmového internetu • nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy k nehnuteľnostiam • nízky rozpočet obce nedovoľuje potrebnú podporu podnikania • nedostatok vlastného investičného kapitálu • nedobudovaná technická infraštruktúra • absencia stav. pozemkov vo vlastníctve obce

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • dostatok ľudských zdrojov • vhodné podmienky na rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva • vysporiadanie vlastníckych vzťahov • zhodnotenie existujúcich remesiel – ich oživenie a rozvoj • rekonštrukcia obecných budov • zriadenie obecnej pily • spolupráca s podnikateľským sektorom • podpora podnikateľov a vytvorenie vhodných podnikateľských podmienok • rozvoj technickej infraštruktúry • rozvoj informačných technológií • prístupnejšie úvery pre MSP • zahraničné investície • možnosť získania nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ • dobudovanie diaľnice D1 • spájanie kultúrnych, športových a spoločenských podujatí s podnikateľskými aktivitami • zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva • rozširovanie bytového fondu 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov • nevysporiadanie vlastníckych vzťahov • zvyšujúca sa miera nezamestnanosti • zdĺhavá výstavba a rekonštrukcia technickej infraštruktúry • nedostatok investičného kapitálu • administratívna náročnosť pri získavaní prostriedkov z fondov EÚ

5.2 Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

<ul style="list-style-type: none"> • vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie • dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť • dostupná železničná sieť v meste Považská Bystrica a Púchov • existencia verejného osvetlenia • existencia verejného rozhlasu • vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy • rozostavaný verejný vodovod (20%) • existencia obecných studní • pravidelný odvoz TKO a separovanie • vyhovujúci stav miestnych komunikácií 	<ul style="list-style-type: none"> • nevyhovujúci stav verejného osvetlenia • absencia verejnej vodovodnej siete • absencia plynofikácie obce • neexistujúca kanalizačná sieť • nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov • nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry • nevyhovujúci tech. stav nehnuteľného majetku obce • absencia chodníkov popri cestách a komunikáciách • nízky počet užívateľov internetu • absencia vysokorýchlostného internetu • nedostatok parkovacích miest v obci • absencia optických dátových rozvodov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • postupná rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia • vybudovanie chodníkov popri komunikáciách • rekonštrukcia lávok a mostov • zriadenie vysokorýchlostného internetu • zvýšenie počítačovej gramotnosti • výstavba parkovísk • dobudovanie vodovodnej siete • výstavba kanalizačnej siete • získavanie fin. prostriedkov z fondov EÚ • rozvoj telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí • dostavba diaľnice D1 	<ul style="list-style-type: none"> • poškodzovanie miestnych ciest a komunikácií • zlý technický stav objektov • nedostatočná podpora obcí zo strany štátu • zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií • náročné podmienky pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ • nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk

5.3 Sociálna infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • opatrovateľská služba zabezpečovaná obcou • rozvoz obedov dôchodcom • existencia klubu dôchodcov • existencia centra voľného času (CVČ) • existencia materskej školy • rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v priľahlých sídlach • existencia futbalového ihriska • existencia poľovných revírov • existencia cyklotrás • existencia turistických chodníkov • existencia domu kultúry • činný dobrovoľný hasičský zbor • dobre fungujúca spolková činnosť • bohatý knižný fond miestnej knižnice • dobre zásobený obchod tovarom • káblový televízny rozvod 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok pracovných príležitostí • absencia domova sociálnych služieb (DSS) • nevyhovujúci technický stav budovy materskej školy • nevyhovujúci technický stav budovy domu kultúry • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb • absencia oddychovej zóny • absencia sociálnych zariadení a inej infraštruktúry pri futbalovom ihrisku • nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich a výstavbu nových športovo-rekreačných objektov • nárast sociálnej ohrozenosti mládeže • nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže • nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť kultúrnych zariadení a ich rozvoj • nerozvinutá kultúrna turistika • slabá propagácia kultúrnych aktivít obce • nedostatočná podpora tradičných remesiel • chýbajúce služby
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • zriadenie DSS • efektívnejšie využívanie CVČ • postupná rekonštrukcia materskej školy • rekonštrukcia domu kultúry • možnosť použitia 2% daní daňových subjektov • zlepšenie sociálneho povedomia • rozšírenie opatrovateľskej služby • zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ • zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľstva, žiakov a učiteľov • zefektívnenie spolupráce s vzdelávacími, športovými a kultúrnymi subjektmi na regionálnej úrovni • úprava cyklotrás a turistických chodníkov 	<ul style="list-style-type: none"> • starnutie obyvateľstva • zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva • zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva • pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť • vplyv nežiaducich javov spoločnosti na deti a mládež • nedostatok finančných prostriedkov na údržbu zariadení sociálnej starostlivosti, škôl a športovísk, na rozvoj kultúry • nezáujem obyvateľstva o rozvoj kultúry • slabá podpora obcí zo strany štátu a VÚC v oblasti zdravotníctva, školstva, športu i kultúry • posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre

• podpora záujmových krúžkov• spracovanie ročného programu kultúrnych a športových podujatí• usporadúvanie Dňa obce a iných podujatí• rozvinúť kultúrne povedomie a tradície mládeže• cezhraničná spolupráca s ČR vo všetkých oblastiach života• lepšia koordinovanosť a propagácia podujatí obce a okolitých obcí• obnova tradícií a remesiel• podpora miestnych spolkov	

5.4 Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • rozostavaný verejný vodovod • existujúci systém likvidácie odpadov • obhospodarované TTP 	<ul style="list-style-type: none"> • nedobudovaný verejný vodovod • nevybudovaná verejná kanalizácia • zlý stav vodných tokov • neutržiavané koryto rieky • tvoriace sa čierne skládky • neúcta ľudí k životnému prostrediu • pokles podzemných vôd • nárast individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy • absencia zberného dvora pre separovaný zber odpadu • využívanie pevných palív na vykurovanie domácností • nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti životného prostredia • kyslé dažde znehodnocujúce lesné porasty • využívanie umelých hnojív spôsobuje acidifikáciu pôdy

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vybudovanie kanalizačnej siete • dobudovanie verejného vodovodu • úprava koryt a brehov riek • zmena palivovej základne • využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie • zachovanie a propagácia prírodného dedičstva • odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd • zvýšiť povedomie obyvateľstva v oblasti životného prostredia • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ 	<ul style="list-style-type: none"> • ohrozená kvalita spodnej vody • nedostatok pitnej vody • devastácia prírody motokrosovým športom (najmä počas 6-dňovej motokrosovej súťaže) • rozvoj „tvrdého“ turizmu, ktorý neberie ohľad na potreby miestneho obyvateľstva a prostredia • nadmerná hospodárska činnosť negatívne vplyvajúca na stav životného prostredia • nadmerné využívanie fosílnych palív domácnosťami • znečistenie ovzdušia strednými zdrojmi znečistenia • zníženie biodiverzity • nárast množstva vyprodukovaných odpadov

5.5 Cestovný ruch a public relation

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • horské prostredie • existencia pôvodnej architektúry • výhodná poloha obce v blízkosti dvoch okresných miest • dobrá dopravná dostupnosť obce • bohaté kultúrne dedičstvo • prírodné krásy v okolí obce • existencia poľovníckeho revíru • existencia cykloturistických trás a turistických chodníkov • blízkosť lyžiarskeho vleku 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočne rozvinutý cestovný ruch • absencia ubytovacích kapacít • nedostatočná informovanosť obyvateľstva o možnostiach podnikania v cestovnom ruchu • nedostatočná propagácia obce a regiónu • chýbajúce služby v cestovnom ruchu • absencia rekreačného zázemia obce • nedostatočná spolupráca s cestovnými kancelárkami • slabá propagácia ľudových tradícií a remesiel, ako i miestnych špecifik • nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • rekonštrukcia pôvodných usadlických osád s možnosťou ubytovania • rozvíjanie odychovej turistiky v okolí • rekonštrukcia cyklotrás a turistických chodníkov a ich využitie pre cestovný ruch • spracovanie multimediálnych propagačných materiálov vo viacjazyčnom prevedení • zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami a inými subjektmi v CR • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ • Zmapovanie a propagácia prírodných, kultúrnych a historických daností územia • Rozvíjanie agroturistiky 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj „tvrdého“ turizmu, ktorý neberie ohľad na potreby miestneho obyvateľstva a prostredia • nedostatok kapitálu • pomalá návratnosť investícií v cestovnom ruchu • neochota miestnych obyvateľov prispôsobiť svoj život turistickému ruchu

Na základe analýzy súčasnej situácie, predpokladov ďalšieho rozvoja a očakávaní bol pre obec Hatné navrhnutý nasledujúci strategický cieľ:

Zabezpečiť vyrovnaný hospodársko-sociálny rozvoj obce Hatné prostredníctvom trvalo udržateľného využívania miestneho potenciálu rešpektujúc environmentálne požiadavky tunajšieho prostredia. Hlavné rozvojové aktivity smerujú do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti priemyslu a cestovného ruchu a do rozvoja remeselnej výroby. Zároveň je potrebné brať ohľad na zvyšovanie kvality života obyvateľstva prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia technickej a sociálnej infraštruktúry.

Globálne ciele rozvoja

Globálne ciele rozvoja definujú strategický zámer za jednotlivé rozvojové oblasti. Strategický zámer je rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré budú zabezpečené príslušnými opatreniami.

- Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
- Technická infraštruktúra
- Životné prostredie
- Sociálna oblasť a zdravotníctvo
- Školstvo a šport
- Kultúra
- Cestovný ruch a propagácia

6.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Strategický zámer:

Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom kladeným na malé a stredné podnikanie. Takýmto spôsobom bude zabezpečené zvýšenie úrovne zamestnanosti v obci, ako i úrovne a kvality služieb poskytovaných obyvateľstvu. Táto rozvojová oblasť podporuje zachovanie a rozvoj tradičných remesiel a ich ďalšie využitie vo vidieckom cestovnom ruchu.

Cieľ 6.1.1 Podpora malého a stredného podnikania

Opatrenie 6.1.1.1 Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory podnikania zo strany verejných subjektov

Aktivity:

- Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít na území obce
- Analýza a priebežná aktualizácia verejných výdavkových programov pre podporu podnikania
- Prezentácia foriem podpory podnikateľských subjektov zo strany obce

Opatrenie 6.1.1.2 Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne

Aktivity:

- Rekonštrukcia vybraných budov a úprava príslušných pozemkov a ich príprava na prenájom podnikateľským subjektom

Opatrenie 6.1.1.3 Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce

Aktivity:

- Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou
- Spracovanie podnikateľského zámeru obce
- Príprava podmienok pre založenie podnikateľského subjektu
- Založenie podnikateľského subjektu

Opatrenie 6.1.1.4 Podpora podnikania prostredníctvom poskytnutia vhodných podmienok

Aktivity:

- Poskytnutie vhodných pozemkov a priestorov na podnikanie

- Dobudovanie technickej infraštruktúry
- Zvýšenie kvality poskytovaných verejných služieb a ich rozšírenie o nové služby

Opatrenie 6.1.1.5 Výstavba priemyselného parku

Aktivity:

- Vymedzenie vhodnej lokality na alokáciu priemyselného parku
- Získanie investorov a podnikateľov v oblasti priemyslu
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Vybudovanie priemyselného parku a potrebnej infraštruktúry

Opatrenie 6.1.1.6 Spracovanie a aktualizácia Územno-plánovacej dokumentácie

Aktivity:

- Zber analýz a podkladov
- Spracovanie ÚPN
- Priebežná aktualizácia ÚPN

Cieľ 6.1.2 Zachovanie a rozvoj tradičných remeselných odvetví

Opatrenie 6.1.2.1 Vytvoriť postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel

Aktivity:

- Nadviazať spoluprácu obce, vzdelávacích inštitúcií, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácií tradičných remesiel

Opatrenie 6.1.2.2 Podpora vytvárania remeselných dielní a dvorov

Aktivity

- Výber a rekonštrukcia objektov vhodných na zriadenie remeselných dielní
- Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrnohistorickou hodnotou

Opatrenie 6.1.2.3 Propagácia remeselných dielní a výrobkov na kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných v obci

Aktivity:

- Organizácia tradičných jarmokov, hodových slávností, festivalov
- Zabezpečiť účasť remeselníkov na organizovaných podujatiach a poskytnúť im možnosť prezentovať svoje výrobky

6.2 Technická infraštruktúra

Strategický zámer:

Rozvoj dopravnej a občianskej infraštruktúry prostredníctvom rekonštrukcie už vybudovanej a dobudovania novej zabezpečí zvýšenie kvality života obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít a zvýšenie celkovej atraktivity obce Dolná Mariková ako vyspelej a modernej obce, ktorá dbá na kvalitu života svojich obyvateľov.

Cieľ 6.2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenie 6.2.1.1 Výstavba chodníkov v obci

Aktivity:

- Určiť vhodné trasy chodníkov
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Výstavba chodníkov

Opatrenie 6.2.1.2 Výstavba parkoviska

Aktivity:

- Vyčlenenie vhodnej lokality
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Výstavba parkoviska

Opatrenie 6.2.1.3 Rekonštrukcia autobusových zastávok

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia zastávok

Cieľ 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry

Opatrenie 6.2.2.1 Výstavba verejnej kanalizácie

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Výstavba kanalizačného zberača

Opatrenie 6.2.2.2 Dobudovanie verejného vodovodu

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Dostavba vodovodnej siete

Opatrenie 6.2.2.3 Rekonštrukcia Domu kultúry

Aktivity:

- Technická dokumentácia
- Rekonštrukcia budovy Domu kultúry

Opatrenie 6.2.2.4 Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia

Opatrenie 6.2.2.5 Rekonštrukcia obecného rozhlasu

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia obecného rozhlasu

Opatrenie 6.2.2.6 Rekonštrukcia budovy Obecného úradu

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia Obecného úradu

Opatrenie 6.2.2.7 Úprava a rekonštrukcia priestranstva v okolí Obecného úradu- vybudovanie centrálnej oddychovej zóny

Aktivita:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia a úprava priestranstva

Opatrenie 6.2.2.8 Rekonštrukcia a estetizácia cintorína

Aktivita:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Výkon pozemných prác a výsadba zelene

Opatrenie 6.2.2.9 Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice

Aktivita:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia budovy a zariadenia hasičskej zbrojnice

Opatrenie 6.2.2.10 Úprava verejných priestranstiev

Aktivita:

- Spracovanie technickej dokumentácie
- Kultivácia verejných priestranstiev a výsadba zelene

6.3 Životné prostredie

Strategický zámer:

Cieľom obce je zachovanie súčasného stavu životného prostredia a zvyšovanie jeho kvality, ako i eliminácia ohrozenia a neustála osвета a informovanosť o dôležitosti zachovania prírodného bohatstva.

Cieľ 6.3.1 Ochrana ovzdušia

Opatrenie 6.3.1.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia - domácnosti

Aktivity:

- Obmedziť spaľovanie fosílnych palív
- Prechod na alternatívne možnosti vykurovania

Opatrenie 6.3.1.2 Znížiť množstvo emisií produkovaných obecnými budovami

Aktivity:

- Prechod na alternatívne zdroje energie v obecných objektoch
- Technická dokumentácia
- Alternatívne možnosti vykurovania obecných budov

Cieľ 6.3.2 Ochrana vôd

Opatrenie 6.3.2.1 Zabezpečiť zníženie znečisťovania povrchových a podzemných vôd splaškami

Aktivity:

- Výstavba verejnej kanalizácie
- Napojenie domácností

Opatrenie 6.3.2.2 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody a minimalizovať straty vo vodovodných sieťach

Aktivity:

- Dostavba verejného vodovodu
- Pravidelný monitoring vodovodnej siete

Opatrenie 6.3.2.3 Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území

Aktivity:

- Rekultivácia korýt vodných tokov
- Pravidelný monitoring

Opatrenie 6.3.2.4 Regulácia korýt miestnych tokov- Marikovka s prítokmi

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Regulácia a spevnenie korýt miestnych tokov

Opatrenie 6.3.2.5 Výstavba odvodňovacích kanálov

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Výstavba odvodňovacích kanálov

Cieľ 6.3.3 Odpadové hospodárstvo

Opatrenie 6.3.3.1 Permanentné znižovanie skladovanej časti odpadov produkovaných v obci

Aktivity:

- Zabezpečenie zberného kontajnera 6-krát ročne
- Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov

Opatrenie 6.3.3.2 Zabezpečiť separovanie komunálneho odpadu v obci

Aktivity:

- Ekonomicky motivovať obyvateľstvo k separovaniu odpadu
- Zabezpečiť podmienky vhodné pre realizáciu separovaného zberu

Opatrenie 6.3.3.3 Výstavba zberného dvora pre separovaný zber

Aktivity:

- Vymedzenie vhodného priestoru na alokovanie zberného dvora
- Vypracovanie technickej dokumentácie

- Výstavba zberného dvora

Opatrenie 6.3.3.4 Likvidácia čiernych skládok na území obce

Aktivity:

- Lokalizácia čiernych skládok
- Likvidácia čiernych skládok
- Zabezpečiť alternatívne možnosti likvidácie hlavných druhov odpadov, tvoriacich čierne skládky
- Vypracovať systém sankcií na zamedzenie opätovného vzniku čiernych skládok

Opatrenie 6.3.3.5 Vybudovanie skládky biologického odpadu

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Vybudovanie skládky biologického odpadu

6.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Strategický zámer:

Rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb je jednou z najdôležitejších úloh miestnej samosprávy, ako i iných subjektov verejnej správy a prispieva k celkovému skvalitneniu života obyvateľstva. Strategickým zámerom obce je najmä skvalitnenie zdravotnej starostlivosti o občanov a starostlivosti o prestárlych obyvateľov.

Cieľ 6.4.1 Rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb

Opatrenie 6.4.1.1 Zefektívnenie existujúceho klubu dôchodcov

Aktivity:

- Vyčlenenie vhodného objektu
- Úprava objektu
- Materiálne a personálne zabezpečenie klubu dôchodcov

Opatrenie 6.4.1.2 Zriadenie komunitného centra

Aktivity:

- Rekonštrukcia vhodného objektu
- Materiálne a personálne zabezpečenie

Opatrenie 6.4.1.3 Zlepšenie úrovne poskytovania domácej opatrovateľskej starostlivosti

Aktivity:

- Zvýšenie kvality poskytovaných služieb
- V prípade potreby zvýšenie personálnych kapacít

Opatrenie 6.4.1.4 Výstavba nájomných bytov

Aktivity:

- Vymedzenie vhodnej lokality a vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Výstavba bytovky

6.5 Školstvo a šport

Strategický zámer:

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže, zlepšenie technického stavu ako i vybavenia základnej a materskej školy a rozvoj infraštruktúry športu nielen pre deti a mládež, ale i pre ostatných miestnych obyvateľov a turistov

Cieľ 6.5.1 Rozvoj školskej infraštruktúry

Opatrenie 6.5.1.1 Rekonštrukcia budovy materskej školy

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia materskej školy

Cieľ 6.5.2 Rozvoj infraštruktúry športu

Opatrenie 6.5.1.1 Rekonštrukcia športového areálu

Aktivity:

- Rekonštrukcia športových plôch
- Rekonštrukcia detského ihriska

Opatrenie 6.5.1.2 Dobudovanie futbalového areálu

Aktivity:

- Technická dokumentácia
- Úprava pozemku
- Vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- Dobudovanie areálu

6.6 Kultúra

Strategický zámer:

Zabezpečenie kultúrneho vyžitia a dostatočného množstva voľnočasových aktivít pre obyvateľov obce ako i pre turistov. Zabezpečenie kultúrnej osvetly a propagácie kultúry v obci.

Cieľ 6.6.1 Rozvoj kultúrnych, spoločenských, športových a iných voľno časových aktivít v nadväznosti na miestny a regionálny cestovný ruch

Opatrenie 6.6.1.1 Vytvoriť prepojenie obce so subjektmi kultúry a cestovného ruchu

Aktivity:

- Personálne zabezpečenie

Opatrenie 6.6.1.2 Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu

Aktivity:

- Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov, organizačné zabezpečenie

Opatrenie 6.6.1.3 Rekonštrukcia budovy Domu kultúry

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia budovy

Opatrenie 6.6.1.4 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí- Mikuláš, Výročie obce, Fašiangy, Deň matiek, Posedenie seniorov, Deň detí, obecné zábavy a veselice....

Aktivity:

- Personálne, materiálne, finančné a organizačné zabezpečenie

Opatrenie 6.6.1.5 Vybudovanie turistických a náučných trás, cyklotrás s využitím kultúrno-historického, folklórneho a prírodného bohatstva

Aktivity:

- Personálne a organizačné zabezpečenie
- Výber vhodných trás
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Realizácia trás

Cieľ 6.6.2 Organizačné zabezpečenie

Opatrenie 6.6.2.1 Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí pre obec na celý rok a jeho priebežná aktualizácia

Aktivity:

- Personálne a organizačné zabezpečenie
- Vytvoriť spoluprácu v oblasti kultúry v celom regióne
- Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí v obci
- Podieľať sa na spracovaní kalendára kultúrnych podujatí v regióne

Cieľ 6.6.3 Propagácia v oblasti kultúry

Opatrenie 6.6.3.1 Spracovať komplexnú koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme

Aktivita:

- Personálne a finančné zabezpečenie
- Spracovanie koncepcie propagácie obce

Opatrenie 6.6.3.2 Spracovať informačný bulletin o obci pre subjekty cestovného ruchu

Aktivita:

- Personálne a finančné zabezpečenie
- Spracovanie informačného bulletinu obce

Opatrenie 6.6.3.3 Propagácia kultúry v obci na internete prostredníctvom webovej stránky obce

Aktivita:

- Finančné, prípadne personálne zabezpečenie
- Tvorba kvalitnej webovej stránky obce
- Priebežná aktualizácia webovej stránky obce

6.7 Cestovný ruch a propagácia

Strategický zámer:

Vybudovať imidž obce ako miesta pre odpočinok a relax, využitie miestneho prírodného, kultúrneho a historického potenciálu pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.

Ciel' 6.7.1 Propagácia obce

Opatrenie 6.7.1.1 Spracovať komplexnú koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme

Aktivity:

- Personálne a finančné zabezpečenie
- Spracovanie koncepcie propagácie obce

Opatrenie 6.7.1.2 Spracovať informačný bulletin o obci pre subjekty cestovného ruchu

Aktivity:

- Personálne a finančné zabezpečenie
- Spracovanie informačného bulletinu obce

Opatrenie 6.7.1.3 Propagácia obce na internete prostredníctvom webovej stránky obce orientovaná na domácich i zahraničných turistov

Aktivity:

- Finančné, prípadne personálne zabezpečenie
- Tvorba kvalitnej webovej stránky obce v minimálne dvojjazyčnom prevedení (slovenský a anglický jazyk)
- Priebežná aktualizácia webovej stránky obce

Ciel' 6.7.2 Rekreačno-relaxačné zázemie obce

Opatrenie 6.7.2.1 Vybudovanie oddychovej zóny v obci

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Vybudovanie oddychovej zóny

Opatrenie 6.7.2.2 Rekonštrukcia športového areálu a dobudovanie futbalového areálu

Aktivity:

- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Rekonštrukcia a dobudovanie športových areálov
- Vysporiadanie vlastníckych vzťahov

Opatrenie 6.7.2.3 Budovanie turistických a náučných chodníkov

Aktivity:

- Vytýčenie vhodných trás
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Realizácia výstavby

Opatrenie 6.7.2.4 Budovanie cykloturistických trás

Aktivity:

- Vytýčenie vhodných trás
- Vypracovanie technickej dokumentácie
- Realizácia výstavby

Opatrenie 6.7.2.5 Zapojiť sa do jednotného značenia turistických chodníkov a cykloturistických trás v regióne

Aktivity:

- Tvorba a realizácia jednotného značenia
- Osadenie informačných tabúl

Opatrenie 6.7.2.6 Spolupráca so subjektmi v cestovnom ruchu na regionálnej, národnej i nadnárodnej úrovni

Aktivity:

- Vytvorenie spolupráce so subjektmi v cestovnom ruchu
- Tvorba spoločnej stratégie a postupu v rozvoji vidieckeho cestovného ruchu

Cieľ 6.7.3 Podpora podnikania v oblasti cestovného ruchu

Opatrenie 6.7.3.1 Podporovať podnikateľské subjekty v cestovnom ruchu ako i iné inštitúcie pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a iných grantových schém.

Aktivity:

- Personálne zabezpečenie

7 MERATELNÉ INDIKÁTORY

7.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

<i>Cieľ 6.1.1</i>	<i>Podpora malého a stredného podnikania</i>	
	Opatrenie	Merateľné indikátory

Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory podnikania zo strany verejných subjektov	<ul style="list-style-type: none"> - počet vypracovaných stratégií - počet informovaných subjektov - počet podporených subjektov - počet novovytvorených subjektov
Opatrenie 6.1.1.2	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne	<ul style="list-style-type: none"> - m² zrekonštruovaných plôch pre remeselné dielne a služby - počet novovytvorených prac. miest - objem vyprodukovanej produkcie za rok v SKK
Opatrenie 6.1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	<ul style="list-style-type: none"> - počet novozaložených podnikov - počet novovytvorených prac. miest - ekonomická aktivita obce - miera nezamestnanosti v obci - objem vyprodukovaného HDP
Opatrenie 6.1.1.4	Podpora podnikania prostredníctvom poskytnutia vhodných podmienok	<ul style="list-style-type: none"> - počet novozaložených podnikov - počet novovytvorených prac. miest - objem vyprodukovanej produkcie za rok v SKK
Opatrenie 6.1.1.5	Výstavba priemyselného parku	<ul style="list-style-type: none"> - objem preinvestovaných prostr. v SKK - počet novovytvorených prac. miest
Opatrenie 6.1.1.6	Spracovanie a aktualizácia Územno-plánovacej dokumentácie	<ul style="list-style-type: none"> - počet vytvorených dokumentov

Cieľ 6.1.2		Zachovanie a rozvoj tradičných remeselných odvetví
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.1.2.1	Vytvoriť postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel	<ul style="list-style-type: none"> - výška prostriedkov prerozdelená v rámci podpory - počet vyškolených remeselníkov - počet novovytvorených prac. miest
Opatrenie	Podpora vytvárania remeselných	<ul style="list-style-type: none"> - počet novozaložených podnikov

6.1.2.2	dielní a dvorov	- počet novovytvorených prac. miest - objem vyprodukovaného tovaru/ služieb v SKK
Opatrenie 6.1.2.3	Propagácia remeselných dielní a výrobkov na kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných v obci	- objem produkcie predanej v rámci podujatí - počet návštevníkov podujatí - počet nadregionálnych zákazníkov

7.2 Technická infraštruktúra

<i>Cieľ 6.2.1</i>	<i>Rozvoj dopravnej infraštruktúry</i>	
	Opatrenie	Merateľné indikátory
Opatrenie 6.2.1.1	Výstavba chodníkov v obci	- km vybudovaných chodníkov - počet dočasne vytvorených prac. miest - počet obyv. využívajúcich chodníky - počet dopravných nehôd za účasti chodcov
Opatrenie 6.2.1.2	Výstavba parkoviska	- m ² položeného asfaltového povrchu - počet parkujúcich vozidiel počas bežného dňa/ počas podujatia
Opatrenie 6.2.1.3	Rekonštrukcia autobusových zastávok	- počet zrekonštruovaných zastávok

<i>Cieľ 6.2.2</i>	<i>Rozvoj občianskej infraštruktúry</i>	
	Opatrenie	Merateľné indikátory
Opatrenie 6.2.2.1	Výstavba verejnej kanalizácie	- počet novopripojených domácností - km novovybudovanej kanalizačnej siete - m ³ odvedenej splaškovej vody
Opatrenie	Dobudovanie verejného vodovodu	- počet novopripojených domácností

6.2.2.2		- km novovybudovanej vodovodnej siete
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia Domu kultúry	- zníženie koeficientu prestupu tepla - m ² strešnej krytiny - m ² podlahovej krytiny - počet kultúrno-spoločenských podujatí za 1 rok
Opatrenie 6.2.2.4	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	- osvetlenie obce v % - zníženie spotreby elektrickej energie
Opatrenie 6.2.2.5	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	- informovanosť obyvateľov obce v % - počet novonainštalovaných reprosústav - počet zrekonštruovaných reprosústav
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia budovy Obecného úradu	- zníženie koeficientu prestupu tepla - m ² strešnej krytiny - m ² podlahovej krytiny
Opatrenie 6.2.2.7	Úprava a rekonštrukcia priestranstva v okolí Obecného úradu- vybudovanie centrálnej oddychovej zóny	- počet dočasne vytvorených prac. miest - m ² položenej dlažby - počet vysadených krov a drevín - m ² upravených verejných plôch
Opatrenie 6.2.2.8	Rekonštrukcia a estetizácia cintorína	- počet vysadených krov a drevín - m ² upravených verejných plôch
Opatrenie 6.2.2.9	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	- zníženie koeficientu prestupu tepla - m ² strešnej krytiny - m ² podlahovej krytiny
Opatrenie 6.2.2.10	Úprava verejných priestranstiev	- počet vysadených krov a drevín - m ² upravených verejných plôch

7.3 Životné prostredie

<i>Cieľ 6.3.1</i>	<i>Ochrana ovzdušia</i>	
	Opatrenie	Merateľné indikátory
Opatrenie	Zabezpečiť zníženie produkovaných	- počet domácností s vykurovaním

6.3.1.1	emisí hlavným zdrojom znečistenia - domácnosti	alternatívnymi zdrojmi energie
Opatrenie 6.3.1.2	Znížiť množstvo emisí produkovaných obecnými budovami	- počet obecných budov s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie

Cieľ 6.3.2		Ochrana vôd
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.3.2.1	Zabezpečiť zníženie znečisťovania povrchových a podzemných vôd splaškami	- m ³ splaškovej vody vyčistenej v ČOV - m ³ splaškovej vody odvedenej kanalizáciou - počet novopripojených domácností na kanalizačný zberač
Opatrenie 6.3.2.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody a minimalizovať straty vo vodovodných sieťach	- km novovybudovanej vodovodnej siete - počet pripojených domácností
Opatrenie 6.3.2.3	Obnoviť prirodzené vodozádržné funkcie tokov a inundačných území	- km obnovených riečnych korýt
Opatrenie 6.3.2.4	Regulácia korýt miestnych tokov- Marikovka s prítokmi	- km zregulovaných a upravených korýt miestnych tokov
Opatrenie 6.3.2.5	Výstavba odvodňovacích kanálov	- km vystavaných odvodňovacích kanálov

Cieľ 6.3.3		Odpadové hospodárstvo
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.3.3.1	Permanentné znižovanie skladovanej časti odpadov produkovaných v obci	- zníženie množstva odpadov v tonách - SKK zo separovaného zberu odpadu
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť separovanie komunálneho odpadu v obci	- objem vyseparovaného odpadu v t - SKK zo separovaného odpadu

Opatrenie 6.3.3.3	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber	- objem vyseparovaného odpadu v tonách - SKK zo separovaného odpadu
Opatrenie 6.3.3.4	Likvidácia čiernych skládok na území obce	- m ² rekultivovanej plochy čiernych skládok
Opatrenie 6.3.3.5	Vybudovanie skládky biologického odpadu	- objem uskladneného odpadu v tonách

7.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

<i>Cieľ 6.4.1</i>		<i>Rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb</i>
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.4.1.1	Zefektívnenie existujúceho klubu dôchodcov	- počet miest v klube dôchodcov - počet novoposkytovaných služieb
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie komunitného centra	- počet novoposkytovaných služieb - počet klientov
Opatrenie 6.4.1.3	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej opatrovateľskej starostlivosti	- počet opatrovaných klientov - počet opatrovateliek s príslušným vzdelaním - počet novoposkytovaných služieb
Opatrenie 6.4.1.4	Výstavba nájomných bytov	- počet nájomných bytov - obytná plocha - počet ubytovaných rodín - počet ubytovaných osôb

7.5 Školstvo a šport

<i>Cieľ 6.5.1</i>		<i>Rozvoj školskej infraštruktúry</i>
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.5.1.1	Rekonštrukcia budovy materskej školy	- zníženie koeficientu prestupu tepla - m ² zrekonštruovanej strešnej krytiny

		- m ² zrekonštr. podlahovej krytiny
--	--	--

Cieľ 6.5.2		Rozvoj infraštruktúry športu
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.5.2.1	Rekonštrukcia športového areálu	- m ² zrekonštruovaných ihrísk - počet obyvateľov využívajúcich športový areál
Opatrenie 6.5.2.2	Dobudovanie futbalového areálu	- m ² zrekonštruovanej plochy - počet nových návštevníkov obce - počet futbalových zápasov ročne

7.6 Kultúra

Cieľ 6.6.1		Rozvoj kultúrnych, spoločenských, športových a iných voľnočasových aktivít v nadväznosti na miestny a regionálny cestovný ruch
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.6.1.1	Vytvoriť prepojenie obce so subjektmi kultúry a cestovného ruchu	- počet novovytvorených kontaktov - počet uzatvorených zmlúv
Opatrenie 6.6.1.2	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu	- počet zorganizovaných podujatí - počet návštevníkov podujatí
Opatrenie 6.6.1.3	Rekonštrukcia budovy Domu kultúry	- zníženie koeficientu prestupu tepla - m ² zrekonštruovanej strešnej krytiny - m ² zrekonštruovanej podlahovej krytiny - počet kultúrno-spoločenských podujatí
Opatrenie 6.6.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí- Hodové slávnosti, Obecný ples, Stretnutie rodákov, Vianočný jarmok, ...	- počet zorganizovaných podujatí - počet návštevníkov podujatí
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás, cyklotrás s využitím	- km vybudovaných turistických trás - počet návštevníkov

	kultúrno-historického, folklórneho a prírodného bohatstva	
--	---	--

Cieľ 6.6.2		Organizačné zabezpečenie
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí pre obec na celý rok a jeho priebežná aktualizácia	- počet vytlačených a distribuovaných publikácií - zvýšenie návštevnosti kultúrnych podujatí

Cieľ 6.6.3		Propagácia v oblasti kultúry
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať komplexnú koncepciu propagácie obce v multimedialnej forme	- počet vytlačených a distribuovaných publikácií - zvýšenie návštevnosti kultúrnych podujatí
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať informačný bulletin o obci pre subjekty cestovného ruchu	- počet vytlačených a distribuovaných publikácií - zvýšenie návštevnosti kultúrnych podujatí
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry v obci na internete prostredníctvom webovej stránky obce	- počet prístupov na webstránku

7.7 Cestovný ruch a propagácia

Cieľ 6.7.1		Propagácia obce
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.7.1.1	Spracovať komplexnú koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme	- počet vytlačených a distribuovaných publikácií - zvýšenie návštevnosti obce
Opatrenie 6.7.1.2	Spracovať informačný bulletin o obci pre subjekty cestovného ruchu	- počet vytlačených a distribuovaných publikácií - zvýšenie návštevnosti obce
Opatrenie 6.7.1.3	Propagácia obce na internete prostredníctvom webovej stránky obce orientovaná na domácich i zahraničných turistov	- počet prístupov na webovú stránku obce

Cieľ 6.7.2		Rekreačno-relaxačné zázemie obce
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.7.2.1	Vybudovanie oddychovej zóny v obci	- m ² upravených oddychových plôch - počet vysadených kríkov a drevín - počet lavičiek pre oddych - počet obyvateľov využívajúcich oddychovú zónu
Opatrenie 6.7.2.2	Rekonštrukcia športového areálu pri škole a dobudovanie futbalového areálu	- m ² upravenej plochy ihrísk - počet obyvateľov využívajúcich športový / futbalový areál
Opatrenie 6.7.2.3	Budovanie turistických a náučných chodníkov	- km vybudovaných trás - počet návštevníkov obce
Opatrenie 6.7.2.4	Budovanie cykloturistických trás	- km vybudovaných trás - počet návštevníkov obce
Opatrenie 6.7.2.5	Zapojiť sa do jednotného značenia turistických chodníkov	- km trás označených regionálnym značením

	a cykloturistických trás v regióne	- km trás napojených na regionálne cyklotrasy a turistické chodníky
Opatrenie 6.7.2.6	Spolupráca so subjektmi v cestovnom ruchu na regionálnej, národnej i nadnárodnej úrovni	- počet kontaktov - počet novouzatvorených zmlúv - počet medzinárodných zmlúv

Cieľ 6.7.3		Podpora podnikania v oblasti cestovného ruchu
Opatrenie		Merateľné indikátory
Opatrenie 6.7.3.1	Podporovať podnikateľské subjekty v cestovnom ruchu ako i iné inštitúcie pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov a iných grantových schém.	- počet podnikateľských subjektov v cestovnom ruchu, ktoré získali NFP z fondov EÚ alebo iných grantových schém - počet úspešných projektov v obci - množstvo preinvestovaných prostriedkov v EUR

8 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

8.1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

8.1.1 Finančný plán

Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania			
	Opatrenie	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.1.1.1	Spracovať stratégiu podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory podnikania zo strany verejných subjektov	1 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.2	Vymedziť prenajímateľné obecné priestory pre potrebné služby a remeselné dielne	2 000,-	Rozpočet obce	-
Opatrenie 6.1.1.3	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	3 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.4	Podpora podnikania prostredníctvom poskytnutia vhodných podmienok	1 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.1.5	Výstavba priemyselného parku	3 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie	Sprac. a aktualizácia	6 000,-	Rozpočet	Obec

6.1.1.6	Územno-plánovacej dokumentácie		obce	
---------	--------------------------------	--	------	--

Cieľ 6.1.2		Zachovanie a rozvoj tradičných remeselných odvetví		
Opatrenie		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.1.2.1	Vytvoriť postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel	500,-	Rozpočet obce, podnikateľské subjekty, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.2.2	Podpora vytvárania remeselných dielní a dvorov	1 000,-	Rozpočet obce, podnikateľské subjekty, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 6.1.2.3	Propagácia remeselných dielní a výrobkov na kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných v obci	500,-	Rozpočet obce, podnikateľské subjekty, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Podnikateľské subjekty, obec

Cieľ 6.1.2		Zachovanie a rozvoj tradičných remeselných odvetví								
Opatrenie		Termín uskutočnenia								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrenie 6.1.2.1	Vytvoriť postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel									
Opatrenie 6.1.2.2	Podpora vytvárania remeselných dielní a dvorov									
Opatrenie 6.1.2.3	Propagácia remeselných dielní a výrobkov na kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných v obci									

8.2 Technická infraštruktúra

8.2.1 Finančný plán

Cieľ 6.2.1		Rozvoj dopravnej infraštruktúry		
Opatrenie		Predpokladaný	Zdroje	Oprávnení
		rozpočet	financovania	žiadateľa
Opatrenie 6.2.1.1	Výstavba chodníkov v obci	20 000,-	Rozpočet obce, SSC a.s., ŠF EÚ	Obec, SSC a.s.
Opatrenie 6.2.1.2	Výstavba parkoviska	15 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ	Obec
Opatrenie 6.2.1.3	Rekonštrukcia autobusových zastávok	20 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec

<i>Ciel'</i> 6.2.2	<i>Rozvoj občianskej infraštruktúry</i>			
	Opatrenie	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.2.2.1	Výstavba verejnej kanalizácie	1 500 000,-	Rozpočet obce, Severoslov. vodárenská spoločnosť, ŠF EÚ	Obec, Severoslov. vodárenská spoločnosť
Opatrenie 6.2.2.2	Dobudovanie verejného vodovodu	1 000 000,-	Rozpočet obce, Severoslov. vodárenská spoločnosť, ŠF EÚ	Obec, Severoslov. vodárenská spoločnosť
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia Domu kultúry	700 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec
Opatrenie 6.2.2.4	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	25 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec

6.2.1.3									
Opatrenie 6.2.1.4	Rekonštrukcia autobusových zastávok								

Cieľ 6.2.2		Rozvoj občianskej infraštruktúry								
Opatrenie		Termín uskutočnenia								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrenie 6.2.2.1	Výstavba verejnej kanalizácie									
Opatrenie 6.2.2.2	Dobudovanie verejného vodovodu									
Opatrenie 6.2.2.3	Rekonštrukcia Domu kultúry									
Opatrenie 6.2.2.5	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia									
Opatrenie 6.2.2.6	Rekonštrukcia obecného rozhlasu									
Opatrenie 6.2.2.7	Rekonštrukcia budovy Obecného úradu									
Opatrenie 6.2.2.8	Úprava a rekonštrukcia priestranstva v okolí Obecného úradu- vybudovanie centrálnej oddychovej zóny									
Opatrenie 6.2.2.9	Rekonštrukcia a estetizácia cintorína									
Opatrenie 6.2.2.10	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice									
Opatrenie 6.2.2.11	Úprava verejných priestranstiev									

8.3 Životné prostredie

8.3.1 Finančný plán

Ciel' 6.3.1		Ochrana ovzdušia		
Opatrenie		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.3.1.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia - domácnosti	20 000,-	Domácnosti	-
Opatrenie 6.3.1.2	Znížiť množstvo emisií produkovaných obecnými budovami	40 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec

Ciel' 6.3.2		Ochrana vôd		
Opatrenie		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.3.2.1	Zabezpečiť zníženie znečisťovania povrchových a podzemných vôd splaškami	40 000,-	Rozpočet obce, Severoslov. vodárenská spoločnosť, ŠF EÚ	Obec, Severoslov. vodárenská spoločnosť
Opatrenie 6.3.2.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody a minimalizovať straty vo vodovodných sieťach	1 000 000,-	Rozpočet obce, Severoslov. vodárenská spoločnosť, ŠF EÚ	Obec, Severoslov. vodárenská spoločnosť
Opatrenie 6.3.2.3	Obnoviť prirodzené vodozadržné funkcie tokov a inundačných území	150 000,-	Slovenský vodohosp. podnik, ŠF	Slovenský vodohosp. podnik

Cieľ 6.3.3		Odpadové hospodárstvo								
Opatrenie		Termín uskutočnenia								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrenie 6.3.3.1	Permanentné znižovanie skladovanej časti odpadov produkovaných v obci									
Opatrenie 6.3.3.2	Zabezpečiť separovanie komunálneho odpadu v obci									
Opatrenie 6.3.3.3	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber									
Opatrenie 6.3.3.4	Likvidácia čiernych skládok na území obce									
Opatrenie 6.3.3.5	Vybudovanie skládky biologického odpadu									

8.4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

8.4.1 Finančný plán

Cieľ 6.4.1		Rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb		
Opatrenie		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.4.1.1	Zefektívnenie existujúceho klubu dôchodcov	50 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy,	Obec
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie komunitného centra	50 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ,	Obec, neziskový

			iné grantové schémy, neziskové organizácie	sektor
Opatrenie 6.4.1.3	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej opatrovateľskej starostlivosti	10 000,-	Rozpočet obce	-
Opatrenie 6.4.1.4	Výstavba nájomných bytov	1 000 000,-	Štátny rozpočet, úverové zdroje, rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec

8.4.2 Časový harmonogram

Cieľ 6.4.1		Rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb								
Opatrenie		Termín uskutočnenia								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrenie 6.4.1.1	Zefektívnenie existujúceho klubu dôchodcov									
Opatrenie 6.4.1.2	Zriadenie komunitného centra									
Opatrenie 6.4.1.3	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej opatrovateľskej starostlivosti									
Opatrenie 6.4.1.4	Výstavba nájomných bytov									

8.5 Školstvo a šport

<i>Cieľ 6.5.2</i>		<i>Rozvoj infraštruktúry športu</i>								
Opatrenie		Termín uskutočnenia								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrenie 6.5.2.1	Rekonštrukcia športového areálu									
Opatrenie 6.5.2.2	Dobudovanie futbalového areálu									

8.6 Kultúra

8.6.1 Finančný plán

<i>Cieľ 6.6.1</i>		<i>Rozvoj kultúrnych, spoločenských, športových a iných voľnočasových aktivít v nadväznosti na miestny a regionálny cestovný ruch</i>		
Opatrenie		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.6.1.1	Vytvoriť prepojenie obce so subjektmi kultúry a cestovného ruchu	2 000,-	Rozpočet obce, grantové schémy	Obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 6.6.1.2	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu	3 000,-	Rozpočet obce	-
Opatrenie 6.6.1.3	Rekonštrukcia budovy Domu kultúry	700 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ,	Obec

			iné grantové schémy	
Opatrenie 6.6.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí- Hodové slávnosti, Obecný ples, Stretnutie rodákov, Vianočný jarmok, Dni obce..	3 000,-	Rozpočet obce	-
Opatrenie 6.6.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás, cyklotrás s využitím kultúrno-historického, folklórneho a prírodného bohatstva	7 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec

<i>Cieľ 6.6.2</i>	<i>Organizačné zabezpečenie</i>			
Opatrenie	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia	
Opatrenie 6.6.2.1	Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí pre obec na celý rok a jeho priebežná aktualizácia	2 000,-	Rozpočet obce	-

Cieľ 6.6.3		Propagácia v oblasti kultúry								
Opatrenie		Termín uskutočnenia								
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opatrenie 6.6.3.1	Spracovať komplexnú koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme									
Opatrenie 6.6.3.2	Spracovať informačný bulletin o obci pre subjekty cestovného ruchu									
Opatrenie 6.6.3.3	Propagácia kultúry v obci na internete prostredníctvom webovej stránky obce									

8.7 Cestovný ruch a propagácia

8.7.1 Finančný plán

Cieľ 6.7.1		Propagácia obce		
Opatrenie		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 6.7.1.1	Spracovať komplexnú koncepciu propagácie obce v multimediálnej forme	1 500,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec
Opatrenie 6.7.1.2	Spracovať informačný bulletin o obci pre subjekty cestovného ruchu	2 000,-	Rozpočet obce, ŠF EÚ, iné grantové schémy	Obec

9 SCHVÁLENIE PLÁNU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hatné je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce Hatné.

Predmetný PHSR obce Hatné bol schválený VZN č. na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa

10 POUŽITÁ LITERATÚRA A ZDROJE

1. www.obce.info
2. www.e-obce.sk
3. www.povazska-bystrica.sk
4. www.statistics.sk
5. Obecný úrad Hatné
6. ÚPSVAR Považská Bystrica